

Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van <datum>, nr. <Directie>/<Proza-doc.nr.>, houdende regels ter uitvoering van de Landelijke Veiligheidsmonitor (Regeling landelijke veiligheidsmonitor funderend onderwijs)

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;

Gelet op artikel 4e, zevende lid, van de Wet op het primair onderwijs, artikel 5c, zevende lid, van de Wet op de Expertisecentra en artikel 3.41a, zevende lid van de Wet voortgezet onderwijs 2020,

Besluit:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

bevoegd gezag: bevoegd gezag als bedoeld in artikel van de 1 WPO, artikel 1 van de WEC en artikel 1.1 van de WVO 2020;

gegevensbeschermingseffectbeoordeling: de beoordeling van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteit op de bescherming van persoonsgegevens, bedoeld in artikel 35 van de Algemene verordening gegevensbescherming;

inspectie: de Inspectie van het onderwijs, bedoeld in de Wet op het onderwijstoezicht;

instellingscode: code bestaande uit twee cijfers en twee hoofdletters waarmee de school uniek is te identificeren in de Registratie Instellingen en Opleidingen;

leerlingmonitor: leerlingmonitor veiligheid op school als bedoeld in artikel 4c, eerste lid, onderdeel b van de WPO, artikel 5a, eerste lid, onderdeel b, van de WEC en artikel 3.40, eerste lid, onderdeel b, van de WVO 2020;

landelijke veiligheidsmonitor: landelijke veiligheidsmonitor, bedoeld in artikel 4e van de WPO, artikel 5c van de WEC en 3.41a van de WVO 2020;

landelijke rapportage: rapportage van de uitkomsten van de landelijke veiligheidsmonitor bedoeld in artikel 4e zevende lid, onderdeel c, van de WPO, artikel 5c, zevende lid, onderdeel c, van de WEC en 3.41a, zevende lid, onderdeel c, van de WVO 2020;

schoolrapportage: een rapportage met de voor een school specifieke en geaggregeerde uitkomsten van de landelijke veiligheidsmonitor ten behoeve van de uitvoering van de leerlingmonitor en het voeren van beleid met betrekking tot de veiligheid, als bedoeld in artikel 4c, eerste lid, onderdeel a van de WPO, artikel 5a, eerste lid, onderdeel a van de WEC en artikel 3.40, eerste lid, onderdeel a van de WVO 2020;

het soort school of onderwijs: de schoolsoorten bedoeld in artikel 2.1 van de WVO 2020, de basisschool en de speciale school voor basisonderwijs bedoeld in artikel 1 van de WPO, en de onderwijssoorten waaronder worden onderscheiden de clusters bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de WEC;

vestigingscode: code die bestaat uit de instellingscode, aangevuld met de twee cijfers die de vestiging aanduiden;

WPO: Wet op het primair onderwijs;

WEC: Wet op de expertisecentra;

WVO 2020: Wet voortgezet onderwijs 2020.

Artikel 2. Inschakelen verwerker uitvoering landelijke veiligheidsmonitor

Indien een verwerker namens de Minister persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van de landelijke veiligheidsmonitor, verleent deze verwerker de Minister op grond van artikel 28, derde lid, onderdeel f van de Algemene verordening gegevensbescherming ten minste bijstand bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van artikel 32 tot en met 36 van de Algemene Verordening gegevensbescherming door uit eigen beweging en desgevraagd:

- a. alle benodigde informatie aan te leveren voor de uitvoering van de gegevensbeschermingseffectbeoordeling; en
- b. alle benodigde informatie aan te leveren over de te treffen dan wel getroffen technische en organisatorische maatregelen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen.

Artikel 3. Overleg over de vragenlijsten, de landelijke rapportage en de risico-mitigerende maatregelen

1. De Minister overlegt met vertegenwoordigingen van leerlingen, ouders van leerlingen, onderwijspersoneel en onderwijsinstellingen over de landelijke veiligheidsmonitor.
2. Het overleg gaat in ieder geval over:
 - a. de inhoud van de vragenlijsten van de landelijke veiligheidsmonitor;
 - b. de inhoud van de landelijke rapportage; en
 - c. het bepalen van risico-mitigerende maatregelen voor de gegevensverwerkingen binnen de landelijke veiligheidsmonitor.

Artikel 4. De afname van de landelijke veiligheidsmonitor

1. De Minister streeft ernaar de landelijke veiligheidsmonitor af te nemen onder een representatief deel van de leerlingen en het personeel.
2. De landelijke veiligheidsmonitor wordt in samenwerking met de school en zoveel mogelijk op school en digitaal afgenomen.
3. De Minister richt de afname van de landelijke veiligheidsmonitor zodanig in dat het bevoegd gezag van de school in samenwerking waarmee de landelijke veiligheidsmonitor wordt afgenomen geen persoonsgegevens verwerkt namens de Minister.
4. De Minister ondersteunt de verwerker en het bevoegd gezag van de school in samenwerking waarmee de landelijke veiligheidsmonitor wordt afgenomen in ieder geval met hulpmiddelen gericht op:
 - a) de communicatie per doelgroep, waaronder leerlingen, ouders en medewerkers, met in ieder geval een op de verschillende doelgroepen afgestemde privacyverklaring;
 - b) de borging van passende ondersteuning, waaronder pedagogische ondersteuning, voor leerlingen, vóór, tijdens en na de afname;
 - c) de borging van een veilige afnameomgeving.
5. De Minister ondersteunt het bevoegd gezag van de school in samenwerking waarmee de landelijke veiligheidsmonitor wordt afgenomen bij het voldoen aan de verplichting bedoeld in artikel 2.5, onderdeel b, van het Inrichtingsbesluit WPO, artikel 22, onderdeel b van het Onderwijskundig besluit WEC en artikel 2.55, onderdeel b, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 5. De inhoud van de landelijke veiligheidsmonitor

1. De landelijke veiligheidsmonitor bevat uitsluitend gesloten vragen.
2. De landelijke veiligheidsmonitor wordt afgestemd op de deelnemer en sluit in het geval van leerlingen aan bij hun ontwikkelingsfase, beleavingswereld en ondersteuningsbehoefte.
3. Aan de gegevens van de leerling wordt de vestigingscode, de onderwijssector en het soort school of onderwijs gekoppeld.
4. Aan de gegevens van het personeel wordt de vestigingscode en indien van toepassing de onderwijssector gekoppeld.
5. De onderwerpen binnen de aandachtsgebieden, bedoeld in artikel 4e, zevende lid, onderdeel a, van de WPO, artikel 5c, zevende lid, onderdeel a, van de WEC en artikel 3.41a, zevende lid, onderdeel a, van de WVO 2020, zijn aangeduid in **bijlage 1** bij deze regeling.

6. De Minister verwerkt uitsluitend de achtergrondkenmerken die zijn aangeduid in **bijlage 2** bij deze regeling.

Artikel 6. De landelijke rapportage

1. De landelijke rapportage geeft voor de onderwerpen binnen de aandachtsgebieden aangeduid in **bijlage 1**, uitgesplitst naar de stelselgerelateerde achtergrondkenmerken, uitgesplitst in **bijlage 2** inzicht in:

a. de landelijke trends; en
b. de landelijke trendverschillen, uitgesplitst naar de groepsgerelateerde achtergrondkenmerken, aangeduid in **bijlage 2**.

2. De landelijke rapportage bevat geen persoonsgegevens en de inhoud van de rapportage kan ten hoogste worden uitsplitst naar de achtergrondkenmerken aangeduid in **bijlage 2**.

Artikel 7. De schoolrapportages van de landelijke veiligheidsmonitor

1. Indien de landelijke veiligheidsmonitor in samenwerking met een school is afgenomen, stelt de Minister de schoolrapportage aan het bevoegd gezag van de betreffende school ter beschikking.

2. De schoolrapportage bevat:

a. voor de aandachtsgebieden feitelijke veiligheid, ervaren veiligheid, welbevinden en het veiligheidsbeleid van scholen en voor de onderwerpen binnen deze aandachtsgebieden de voor de school specifieke en geaggregeerde uitkomsten; en
b. de resultaten voor verzending aan de inspectie bedoeld in artikel 4c, vierde lid, van de WPO, artikel 5a, vierde lid van de WEC en artikel 3.40, vierde lid van de WVO 2020.

3. Wanneer de uitkomsten per onderwerp, bedoeld in het tweede lid, onder a, betrekking hebben op minder dan tien leerlingen of personeelsleden, worden die uitkomsten niet in de schoolrapportage opgenomen.

Artikel 8. Gestandaardiseerde aggregatie- en rapportagemethodiek

De Minister hanteert bij het anonimiseren van de uitkomsten van de landelijke veiligheidsmonitor een gestandaardiseerde aggregatie- en rapportagemethodiek die de vergelijkbaarheid tussen de uitkomsten van opeenvolgende landelijke veiligheidsmonitors waarborgt.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet van [PM 2026] tot wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Wet register onderwijsdeelnemers in verband met de wettelijke borging van diverse verwerkingen van persoonsgegevens in het funderend onderwijs [(stb. 2026, PM)] in werking treedt.

Artikel 10. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling landelijke veiligheidsmonitor funderend onderwijs

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Judith Zs.C.M. Tielen.

Bijlage 1. De onderwerpen binnen de aandachtsgebieden

Bijlage bij artikel 5, vijfde lid

Aandachtsgebied	Onderwerp	PO, waar onder SO	V(S)O	Personeel PO, VO, (V)SO
De feitelijke veiligheid	Pesten	x	x	x
	Seksueel grensoverschrijdend gedrag		x	x
	Geweld	x	x	x
	Discriminatie	x	x	x
	Handel in verboden middelen		x	x
	Wapens	x	x	x
	Bedreiging	x	x	x
De ervaren veiligheid	Veiligheidsgevoel	x	x	x
	Zelfexpressie/ Kun je jezelf zijn	x	x	x
	Bespreekbaarheid gevoelige/lastige onderwerpen	x	x	x
Het welbevinden	Cognitieve evaluaties	x	x	x
	Affectieve evaluaties	x	x	x
	Interpersoonlijke factoren	x	x	x
	Betrokkenheid bij de school	x	x	x
	Zelfwaardering en ervaren competentie	x	x	x
Het veiligheidsbeleid van scholen	Preventiemaatregelen (waaronder gedragsregels)	x	x	x
	Hulp en ondersteuning	x	x	x
	Communicatie over veiligheidsbeleid	x	x	x
	Melding doen	x	x	x
	Afhandeling melding / oplossen incident	x	x	x
	Betrokkenheid van leerlingen, ouders of personeel bij beleid	x	x	x

De onderwerpen binnen de in de tabel genoemde aandachtsgebieden kunnen ook betrekking hebben op online vormen van onveiligheid.

Bijlage 2. De achtergrondkenmerken

Bijlage bij artikel 5, zesde lid

Kenmerk	PO, waaronder SO	V(S)O	Onderwijspersoneel
Stelselgerelateerde achtergrondkenmerken			
Instellingscode	X	X	X
Vestigingscode	X	X	X
Hoedanigheid van de deelnemer als leerling dan wel als personeelslid	X	X	X
Onderwijssector	X	X	X
Het soort school of onderwijs	X	X	
Groepsgerelateerde achtergrondkenmerken			
Geboortegeslacht	X	X	X
Seksuele gerichtheid**	X	X	
Genderidentiteit*	X	X	X
Migratieachtergrond***	X	X	
Etniciteit (waaronder uiterlijke*** kenmerken zoals huidskleur)	X	X	
Religie**	X	X	
Ondersteuningsbehoefte/beperking***	X	X	

* De groepsgerelateerde achtergrondkenmerken "geboortegeslacht" en "genderidentiteit" worden gebruikt om de uitkomsten van deelnemers in te delen in de groepen meiden en jongens en voor het personeel vrouwen en mannen.

** De groepsgerelateerde achtergrondkenmerken "seksuele gerichtheid" en "genderidentiteit" worden enkel gebruikt om de uitkomsten van deelnemers in te delen in twee groepen: wel of geen lhbtq+. Hierbij is uitgezonderd de mogelijkheid om "genderidentiteit" te gebruiken voor het onderscheid meiden/jongens dan wel vrouwen/mannen.

** Binnen de groepsgerelateerde achtergrondkenmerken "migratieachtergrond", "eticiteit", "religie" en "ondersteuningsbehoefte/beperking" worden enkel de noodzakelijke gegevens uitgevraagd om de uitkomsten van de deelnemers in te delen in binaire categorieën, zoals wel/geen migratieachtergrond, wel/niet religieus, wel/geen persoon van kleur of wel/geen ondersteuningsbehoefte/beperking.

Inhoudsopgave

Toelichting

ALGEMEEN	8
1. Inleiding	7
2. Hoofdpijnen	7
3. Doel van de regeling.....	8
4. Inhoud van de regeling	9
4.1 Onderdelen van de regeling.....	9
4.2. Inschakelen verwerker (artikel 2).....	9
4.3 Overleg met vertegenwoordigingen van het veld (artikel 3)	10
4.4 De afname van de LVM (artikel 4)	10
4.5 De inhoud van de landelijke veiligheidsmonitor (artikel 5).....	13
4.6 Onderbouwing van de onderwerpen binnen de aandachtsgebieden.....	16
4.7 Onderbouwing van de achtergrondkenmerken.....	21
4.8 De landelijke rapportage en gestandaardiseerde aggregatiemethodologie (artikel 6 & 8) .	25
4.9 De schoolrapportage en de samenloop met de leerlingmonitor- en verzendplicht (artikel 7)	
5. Gevolgen van de regeling	26
5.1 Persoonsgegevens.....	26
5.1 Regeldruk	27
6. Toezicht en handhaving	27
7. Financiële gevolgen	27
8. Advies en consultatie	27
9. Inwerkingtreding.....	27
ARTIKELSGEWIJS	27

Toelichting

ALGEMEEN

1. Inleiding

De Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs (hierna: de wet) voorziet in een wettelijke taak voor de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: Minister van OCW of minister) om met de Landelijke veiligheidsmonitor funderend onderwijs (hierna: LVM) eenmaal in de twee schooljaren de sociale, psychische en fysieke veiligheid (hierna: de veiligheid) van leerlingen en personeel in het funderend onderwijs te monitoren.¹ In de wet is een delegatiebepaling opgenomen om bij ministeriële regeling nadere regels te stellen over:

- a. de achtergrondkenmerken en onderwerpen binnen de aandachtsgebieden
- b. het uitvoeringsproces
- c. de landelijke rapportage; en
- d. de inhoud van de schoolrapportage.

Gezamenlijk bevatten bovenstaande onderdelen de opdracht om de inhoud en uitvoering van de LVM nader uit te werken.

2. Hoofdpijnen

De LVM is in de eerste plaats gericht op het ontwikkelen van een geaggregeerd en niet tot personen herleidbaar, gedifferentieerd landelijk totaalbeeld van de veiligheid in het funderend onderwijs, om doeltreffend en doelmatig landelijk beleid te kunnen voeren op het gebied van sociale veiligheid en om bevoegde gezagen gericht te kunnen ondersteunen bij de zorgplicht voor de veiligheid op school. In de tweede plaats dient de LVM te kunnen fungeren als één van de instrumenten waarmee het bevoegd gezag van een school kan voldoen aan diens eigen wettelijke verplichting om jaarlijks een *leerlingmonitor* uit te voeren.² Het bevoegd gezag dient namelijk jaarlijks de veiligheidsbeleving van de eigen leerlingen te monitoren, met een zelfgekozen instrument dat aan de daarop van toepassing zijnde wettelijke vereisten voldoet. Doordat de LVM minimaal aan die wettelijke eisen voldoet, kunnen scholen waarmee voor de afname van de LVM wordt samengewerkt de voor hen relevante resultaten gebruiken ten behoeve van hun leerlingmonitoringsverplichting. Dit voorkomt dat leerlingen in één jaar tweemaal bevraagd moeten worden op het gebied van sociale veiligheid.

Het funderend onderwijs is een divers landschap met zeer verschillende onderwijscontexten en leerlingpopulaties. Leerlingen met ondersteuningsbehoeftes die meer specialistische expertise vragen zijn meer geconcentreerd in het gespecialiseerd onderwijs en het praktijkonderwijs. De diversiteit die daarin bestaat heeft consequenties voor hoe de veiligheid binnen die sectoren gemonitord kan worden. In 2026 laat OCW een verkenning doen naar wat nodig is om te komen tot landelijk en gedifferentieerd zicht op de veiligheid in het gespecialiseerd onderwijs en het praktijkonderwijs. De opbrengsten van die verkenning zijn nog niet in deze regeling meegenomen, maar zullen mogelijk leiden tot aanpassingen. Mogelijk heeft dat ook betrekking op de groep leerlingen met vergelijkbare behoeftes binnen het regulier onderwijs.

Er bestaan aanzienlijke verschillen tussen de populaties leerlingen van verschillende onderwijscontexten. Leerlingen in het voortgezet onderwijs zitten in een andere ontwikkelingsfase dan in het primair onderwijs en tussen verschillende onderwijssoorten (zoals vwo en vmbo) kunnen ook verschillen bestaan die relevant zijn voor het veiligheidsklimaat. Tegelijkertijd kan de veiligheid binnen één onderwijscontext verschillend uitpakken voor verschillende (kwetsbare) groepen leerlingen en personeel. Lhbtq+ leerlingen, leerlingen met een migratieachtergrond of leerlingen met religieuze achtergronden komen in alle secties van het onderwijsveld voor en krijgen met andere vormen van onveiligheid te maken. Het is belangrijk om dergelijke verschillen te kunnen meenemen in het landelijk beleid en indien noodzakelijk gericht te kunnen handelen.

¹ Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs, *stb.* 2026. Artikel 4e, zevende lid van de WPO, artikel 5c, zevende lid van de WEC en artikel 3.41a, zevende lid van de WVO, *Kamerstukken II, 202526, 36 903, nr. 2.*

² Artikel 4c, eerste lid, onderdeel b WPO, artikel 3.40 eerste lid, onderdeel b WVO 2020 en artikel 5a, eerste lid, onderdeel b van de WEC.

Om daarvoor de juiste aanknopingspunten te kunnen identificeren is het nodig om de veiligheid in verschillende onderwijscontexten en afzonderlijk voor bepaalde (kwetsbare) groepen in beeld te brengen. Zo kunnen niet alleen de algemene landelijke trends op het gebied van (sociale) veiligheid in het funderend onderwijs, maar ook belangrijke trendverschillen tussen die secties en groepen tijdig worden geïdentificeerd. Met trends in het veiligheidsklimaat wordt bedoeld de ontwikkeling over meerdere jaren van de cijfers over een bepaald aspect van het veiligheidsklimaat (bijvoorbeeld de pestcijfers). Met trendverschillen wordt bedoeld de (mogelijk) afwijkende ontwikkeling van die cijfers wanneer specifiek naar verschillende onderwijssectoren of groepen wordt gekeken.³ Daarvoor dienen de landelijke uitkomsten te worden gegroepeerd (uitgesplitst), onder andere aan de hand van bepaalde groepskenmerken.⁴ Deze groepskenmerken moeten worden uitgevraagd.

Het is in niet de bedoeling om met de LVM de identiteit van de deelnemers direct dan wel indirect te (kunnen) herleiden. *Indirecte* herleidbaarheid is echter niet uit te sluiten. Wanneer sprake is van (verschillende) groepskenmerken kan dat – in uitzonderlijke gevallen en alléén in combinatie met andere gegevens – de antwoorden van een deelnemer *indirect* herleidbaar maken. Gelet hierop zijn een uitzondering op het verwerkingsverbod voor bijzondere persoonsgegevens en een grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard opgenomen de Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs.⁵ Zie voor een uitgebreidere onderbouwing van de noodzaak en proportionaliteit van de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de LVM de memorie van toelichting bij die wet.⁶

3. Doel van de regeling

Met deze regeling wordt binnen de kaders van de wet een aantal aspecten van de LVM concreter vastgelegd. Er zijn voorschriften opgenomen over het uitvoeringsproces, de landelijke rapportage, de schoolrapportages en over zowel de achtergrondkenmerken als de onderwerpen die noodzakelijk zijn voor het inzicht in de te monitoren aandachtsgebieden.⁷

De regeling borgt een goede uitvoering van de LVM en bevordert de voorzienbaarheid en transparantie van de verwerking van persoonsgegevens. Tegelijkertijd biedt een ministeriële regeling de mogelijkheid om tijdig in te kunnen spelen op nieuwe inzichten of maatschappelijke veranderingen die ertoe noodzaken de regelgeving aan te passen. Het is aannemelijk dat er op enig moment bepaalde aspecten van het uitvoeringsproces (deels) moeten worden aangepast of dat er bijvoorbeeld wijzigingen moeten worden aangebracht in de onderwerpen van de LVM.⁸ Een ministeriële regeling biedt de mogelijkheid om dergelijke wijzigingen van de regelgeving tijdig door te voeren, zonder dat vertraging ontstaat in de aanbestedingsprocedures en de onderzoekswerkzaamheden. Daarnaast borgt deze regeling dat de LVM in de uitvoeringspraktijk ten minste voldoet aan de eerdergenoemde eisen aan de leerlingmonitor.

³ Zie §2.1 van de memorie van toelichting, voetnoot 12. *Kamerstukken II, 2025/26, 36 903, nr. 3*, p. 5.

⁴ *Kamerstukken II 2025/26, 36903, nr. 3*, p. 6.

⁵ Vierde lid van artikel 4e de WPO, artikel 5c van de WEC en 3.41a van de WVO 2020. Bij het ontwerpen van deze regeling is uitgegaan van de situatie waarin het bij koninklijke boodschap van 12 februari 2026 ingediende voorstel van wet tot wijziging van een aantal onderwijswetten in verband met de wettelijke borging van diverse verwerkingen van persoonsgegevens in het funderend onderwijs (Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs) (Kamerstukken 36903) reeds tot wet is verheven.

⁶ Zie §5.2 van de memorie van toelichting, *Kamerstukken II, 2025/26, 36 903, nr. 3*, pp. 26-36.

⁷ De aandachtsgebieden van de sociale, psychische en fysieke veiligheid op scholen in het funderend onderwijs, zoals bepaald in het wijzigingsvoorstel van Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs, *stb.* 2026, PM, artikel I, II & III, onderdeel B, lid 1 en 2. Zie ook pp. 8-9 van de memorie van toelichting. *Kamerstukken II, 2025/26, 36 903, nr. 3*.

⁸ Volgens artikel 2.24 van de Aanwijzingen voor de Regelgeving. Wijziging is bijvoorbeeld noodzakelijk vanwege maatschappelijke veranderingen, waardoor achtergrondkenmerken en onderwerpen binnen de aandachtsgebieden van de LVM moeten worden aangepast om tot maatschappelijk relevante en voldoende gedifferentieerde monitoring van de landelijke veiligheid van leerlingen en onderwijspersoneel te komen. Daarnaast is voor het gespecialiseerd onderwijs bijvoorbeeld nog niet helemaal duidelijk hoe een LVM precies kan worden uitgevoerd. Nieuwe inzichten daarover zullen mogelijk resulteren in het wijzigen van deze regeling.

Vanwege de aard van de LVM en de daarop van toepassing zijnde wettelijke kaders ziet deze regeling noodzakelijkerwijs ook (deels) op de verwerking van persoonsgegevens. Naast het creëren van een wettelijke grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van LVM, heeft het Wetsvoorstel borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs, dat de delegatiegrondslag voor deze regeling bevat, tot doel om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te beschermen. Die bescherming is dan ook met verscheidene maatregelen op wetsniveau geborgd.⁹

Met deze regeling worden in lijn met de genoemde doelstellingen en waarborgen van het wetsvoorstel concrete kaders gesteld aan de uitvoering van de LVM, waarmee tegelijkertijd de verwerking van persoonsgegevens concreter wordt ingekaderd. Dit bevordert de voorzienbaarheid en draagt automatisch bij aan de bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen.

4. Inhoud van de regeling

4.1 Onderdelen van de regeling

De regeling bevat de volgende onderdelen: het inschakelen van een verwerker (artikel 2), Overleg met representatieve vertegenwoordigingen (artikel 3) de afname van de LVM (artikel 4), de inhoud van de LVM (artikel 5), de landelijke rapportage (artikel 6), de schoolrapportage (artikel 7), en de gestandaardiseerde aggregatie- en rapportagemethodiek (artikel 8). De delegatiebepalingen in de wet vormen hiervoor de grondslag.¹⁰ Er is voor gekozen om de artikelen in de regeling niet één op één te laten overeenkomen met de opsomming in de delegatiebepaling, omdat bij het schrijven van de regeling de uitvoeringspraktijk van de LVM als uitgangspunt is genomen.

4.2. Inschakelen verwerker (artikel 2)

De Minister van OCW is verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens binnen de LVM.¹¹ In de praktijk zal de minister de LVM middels een aanbestedingsprocedure laten uitvoeren door een onderzoeksbureau dat aan de kwaliteits- en beveiligingseisen van de Rijksoverheid voldoet.¹² Het onderzoeksbureau verwerkt persoonsgegevens van leerlingen en onderwijspersoneel namens de minister, en kwalificeert daarom als verwerker in de zin van de AVG.¹³ De minister is verantwoordelijk voor de naleving van de beginselen van de AVG en het inschakelen van een verwerker die afdoende garanties met betrekking tot de toepassing van technische en organisatorische maatregelen biedt, opdat de verwerking aan de eisen van de AVG voldoet en de bescherming van de rechten van deelnemers van de LVM is gewaarborgd.¹⁴ Indien de verwerker de LVM namens de minister uitvoert, zorgt hij voor een helder en passend uitvoeringskader in de offerteaanvraag en voor de benodigde afspraken in de overeenkomsten met de verwerker om te borgen dat de verwerker de LVM volgens wet- en regelgeving uitvoert en passende beschermingsmaatregelen treft.

Op grond van de wet bewaart de minister de met de LVM verkregen gegevens op een plaats die uitsluitend toegankelijk is voor door de minister geautoriseerde personen.¹⁵ In de praktijk zullen de persoonsgegevens in opdracht van de minister worden bewaard door de opdrachtnemer. De minister en medewerkers van het ministerie zullen in beginsel geen toegang hebben tot de gegevens, omdat hun directe betrokkenheid bij de verwerking in principe niet noodzakelijk is.¹⁶ De

⁹ Artikel 4e van de WPO, artikel 5c van de WEC en artikel 3.41a van de WVO 2020.

¹⁰ Artikel 4e, zevende lid, van de WPO, artikel 5c, zevende lid, van de WEC en artikel 3.41a, zevende lid, van de WVO.

¹¹ Artikel 4e van de WPO, derde lid, artikel 5c van de WEC, derde lid en artikel 3.41a van de WVO, derde lid.

¹² Zie onder meer [Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2 \(BIO2\) - bio-overheid](#), geraadpleegd op 6 januari 2026.

¹³ De verwerker is een natuurlijke persoon of rechtspersoon, overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt.

¹⁴ Artikel 28, eerste lid, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

¹⁵ Zie artikel 4e, vierde lid, onderdeel e, van de WPO, artikel 5c, vierde lid, onderdeel e, van de WEC en artikel 3.41a, vierde lid, onderdeel e van de WVO 2020.

¹⁶ Tenzij dat noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting, zoals een inzageverzoek. Zie artikel 34 van de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming.

betreffende autorisaties zullen beperkt zijn tot daartoe aangewezen personen in dienst van de opdrachtnemer ten behoeve van de onderzoekswerkzaamheden.

Als verwerkingsverantwoordelijke voert de minister voorafgaand aan de verwerking van persoonsgegevens een uitvoerings-DPIA (gegevensbeschermingseffectbeoordeling) uit. De opdrachtnemer levert als verwerker op grond van de AVG alle benodigde informatie aan voor de uitvoering van de DPIA en over de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen.

4.3 Overleg over de LVM met vertegenwoordigingen van het onderwijsveld (artikel 3)

Met deze regeling wordt vastgelegd dat de minister overleg voert met vertegenwoordigingen van leerlingen, ouders van leerlingen, onderwijspersoneel en onderwijsinstellingen over verschillende aspecten van de Landelijke veiligheidsmonitor.¹⁷ Er wordt in ieder geval overleg gevoerd over de inhoud van de vragenlijsten van de LVM, over de inhoud van de landelijke (concept)rapportage, voordat die gepubliceerd wordt, en over het bepalen van de maatregelen voor het mitigeren van de risico's van de gegevensverwerkingen in het kader van de LVM. Dit overleg is een belangrijk middel om te borgen dat de maatregelen bedoeld om de betrokkenen te beschermen passend en toereikend zijn, voor een gebalanceerde belangenafweging ten aanzien van de inhoud van de LVM en om te zorgen dat de LVM draagvlak heeft in het onderwijsveld.

Het overleg ten aanzien van de hierboven genoemde verschillende elementen van de LVM (vragenlijst, rapportage en maatregelen) zal naar verwachting plaatsvinden op verschillende momenten in het proces van de LVM. Het bepalen van de risico-mitigerende maatregelen en het opstellen van de landelijke rapportage van de LVM zullen bij elke editie van de LVM belangrijke onderdelen van het proces zijn. De minister zal dus bij elke editie van de LVM zorg dragen voor een passende manier om de relevante organisaties te betrekken zodat het benodigde overleg goed gevoerd kan worden. De ontwikkeling van de vragenlijsten zal in eerste instantie plaatsvinden door middel van een afzonderlijke aanbestedingsprocedure. Het overleg over de *vragenlijsten* zal in ieder geval in het kader van deze aanbestedingsprocedure plaatsvinden. Omdat de vragenlijsten vanwege de vergelijkbaarheid zo min mogelijk dienen te veranderen, zal in principe niet bij iedere editie van de LVM overleg over de vragenlijsten plaatsvinden. Het is wel mogelijk dat de inhoud van de vragenlijsten (na verloop van tijd) (beperkt) aangepast dient te worden. Over dergelijke aanpassingen zal wel overleg plaatsvinden, naar verwachting in het kader van de aanbestedingsprocedures voor de uitvoering van de betreffende LVM-edities.

4.4 De afname van de LVM (artikel 4)

4.4.1 Representativiteit

De LVM heeft primair tot doel om een betrouwbaar *landelijk* beeld van de veiligheid in het funderend onderwijs te vormen. Dat beeld dient voldoende gedifferentieerd te zijn om op basis daarvan gericht landelijk beleid te kunnen ontwikkelen. Daarvoor is het noodzakelijk dat de resultaten van de LVM representatief zijn voor de landelijke populatie. Daarom wordt in deze regeling vastgelegd dat de minister ernaar streeft om de LVM af te nemen onder een representatief deel van de leerlingen en het personeel in het funderend onderwijs. In het voortgezet (speciaal) onderwijs gaat het daarbij om de leerlingen in alle jaarlagen. In het primair onderwijs en het speciaal onderwijs gaat het daarentegen slechts om de leerlingen vanaf het zesde leerjaar respectievelijk het zesde schooljaar.

Om de representativiteit zo goed mogelijk te borgen is het allereerst van belang dat een representatief deel van de scholen in het funderend onderwijs deelneemt aan de LVM. De representativiteit kan bepaald worden door scholen te vergelijken op verscheidene achtergrondkenmerken. Deze betreffen ten eerste gegevens die bijvoorbeeld via DUO beschikbaar zijn, zoals de leerlingaantallen, de achterstandsscores van de school, de locatie van de school en de mate van stedelijkheid. Uiteraard wordt daarbij ook rekening gehouden met het soort school of onderwijs en de sector. Ten tweede betreffen die achtergrondkenmerken gegevens die worden uitgevraagd (zie tabel 2 van deze regeling), waarmee gekeken kan worden naar de mate waarin

¹⁷ Deze vertegenwoordigingen kunnen organisaties zijn die opkomen voor de belangen van de betreffende groepen.

verschillende categorieën leerlingen worden gerepresenteerd in de gehele LVM-dataset. Bijvoorbeeld door te vergelijken hoe vaak bepaalde achtergrondkenmerken voorkomen in de LVM-dataset ten opzichte van de cijfers op landelijk niveau. Uiteindelijk dienen de uitvoerende onderzoekers de representativiteit van de door hen geïnccludeerde steekproef te bepalen en daarbij een overtuigende (wetenschappelijke) onderbouwing te geven.

4.4.2 Afname in samenwerking met de school, zo veel mogelijk digitaal en op school

Met deze regeling wordt vastgelegd dat de LVM in samenwerking met de school wordt afgenomen.¹⁸ Dit is noodzakelijk om te voorkomen dat deelnemende leerlingen in één jaar tweemaal een monitor invullen over sociale veiligheid. Scholen zijn immers reeds verplicht jaarlijks de veiligheid van leerlingen te monitoren.¹⁹ Door met de minister samen te werken bij de afname van de LVM kan het bevoegd gezag van de betreffende school aan diens eigen leerlingmonitorverplichting voldoen en hoeft deze school niet nog apart een leerlingmonitor af te nemen. Op deze manier neemt met de LVM zowel de bevragsingslast als de inbreuk op de privacy slechts in beperkte mate toe.

De LVM wordt zo veel mogelijk digitaal afgenomen. Zo veel mogelijk betekent hier: indien de omstandigheden en de doelgroep dit toelaten.²⁰ Dit beperkt het risico dat gevoelige informatie *bij de school* bekend wordt.²¹ De Minister van OCW draagt, eventueel via het onderzoeksbureau, zorg voor een beveiligde digitale functionaliteit waarin de deelnemers de vragenlijsten kunnen invullen. Bij afname van de LVM op papier zou een veel groter aantal mensen betrokken moeten zijn bij het verzamelen en verwerken van de gegevens. Dit verhoogt de foutgevoeligheid en het risico op onbevoegde inzage in gegevens. Niet-digitale afname, bijvoorbeeld op papier of met bepaalde ondersteuning, kan uitsluitend wanneer digitale afname niet mogelijk is.

Bij afname van de LVM op school is het noodzakelijk dat de minister een samenwerking aangaat met het bevoegd gezag van de betreffende school. Er is dan sprake van een juridische samenloop van enerzijds de wettelijke taak van de minister om een LVM uit te voeren en anderzijds de wettelijke leerlingmonitorverplichting voor het bevoegd gezag. Hierbij is de minister verantwoordelijk voor het zo goed mogelijk beschermen van de privacy van de betrokkenen, tot en met het verstrekken van de schoolrapportage aan het bevoegd gezag van de school in samenwerking waarmee de LVM wordt afgenomen.²² Aangezien de minister verantwoordelijk is voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de LVM, stelt deze regeling kaders aan louter het handelen van de minister. Om te borgen dat ook de samenwerking met het bevoegd gezag in ieder geval in lijn is met de wettelijke taak en verantwoordelijkheden van de minister, zal die over de afname van de LVM op school in een overeenkomst afspraken maken met het bevoegd gezag.²³ Om de administratieve lasten voor scholen te beperken zorgt de minister voor een modelovereenkomst met betrekking tot de samenwerking met het bevoegd gezag.

¹⁸ De Wet borging gegevensverwerkingen biedt de mogelijkheid de LVM ook zonder medewerking van scholen af te nemen. In beginsel wordt echter uitgegaan van schoolafname met medewerking van scholen en is dit zo ook zo vastgelegd in deze ministeriële regeling. Indien schoolafname niet mogelijk of toereikend blijkt om de betrouwbaarheid van de resultaten te waarborgen via schoolafname, zal de regeling worden aangepast om afname zonder medewerking van scholen mogelijk te maken.

¹⁹ Wet veiligheid op school

²⁰ Sommige leerlingen zijn vanwege hun beperking/ondersteuningsbehoefte niet in staat om een vragenlijst digitaal in te vullen. Een omstandigheid waarbij afname op papier wel is toegestaan, is bijvoorbeeld wanneer de digitale systemen van een school gehackt zijn en digitale afname daardoor niet te organiseren is.

²¹ Bij digitale afname kan de vragenlijst namelijk via een digitaal portaal van het onderzoeksbureau worden afgenomen, waardoor de school de school geen toegang heeft tot de ruwe data. Bij papieren afname is sprake van fysieke vragenlijsten die op de school worden afgenomen en vervolgens door het onderzoeksbureau opgehaald moeten worden.

²² Zie de memorie van toelichting bij de Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs, *Kamerstukken II 2025/26, 36 903, nr. 3, p. 14.*

²³ Bij het maken van afspraken over de samenwerking rondom de afname kan aan verschillende aspecten worden gedacht: toegang tot het internet en digitale middelen (computers of tablets), het borgen van een veilige schoolomgeving tijdens het invullen van de vragenlijsten, de communicatie van de school richting leerlingen en de beschikbaarheid van (pedagogische) ondersteuning tijdens en na het invullen.

4.4.3 De school verwerkt geen persoonsgegevens namens de Minister

In de wet is expliciet opgenomen dat de Minister van OCW verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van de landelijke veiligheidsmonitor.²⁴ In de toelichting bij de wet is opgenomen dat de Minister "verantwoordelijk [is] voor de naleving van de AVG en het waarborgen van de bescherming van de rechten van deelnemers".²⁵ In de toelichting wordt ook expliciet benoemd dat het bevoegd gezag van de school die meewerkt aan de afname van de LVM niet verantwoordelijk is voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de LVM.

Met deze regeling wordt concreter vastgelegd en daarmee verduidelijkt dat scholen die meewerken aan de afname van de LVM geen persoonsgegevens verwerken namens de Minister van OCW in het kader van de LVM (als verwerker). Het uitvoerende onderzoeksbureau zal als verwerker namens de Minister de persoonsgegevens in het kader van de LVM verwerken.

In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat de schoolrapportage informatie bevat die herleidbaar is voor de school, omdat de school die kan combineren met gegevens die reeds tot hun beschikking staan. In de toelichting bij artikel 7 (§4.9) wordt uitgelegd hoe dat zo veel mogelijk voorkomen wordt. Indien het bevoegd gezag een schoolrapportage ontvangt is die, in lijn met de reeds bestaande leerlingmonitorverplichting in de Wet veiligheid op school, verantwoordelijk voor hoe zij de gegevens in die schoolrapportage verwerkt.²⁶

4.4.4 Ondersteuning van de school bij afname LVM

Deze regeling bepaalt dat de Minister van OCW ondersteuning verleent aan scholen waarmee in het kader van de LVM wordt samengewerkt. Die ondersteuning is in ieder geval gericht op het borgen van een veilige afnameomgeving, een goede informatievoorziening en passende (pedagogische) ondersteuning voor de deelnemers tijdens en rondom de afname. Voor elk van deze aspecten geldt dat de ondersteuning moet worden afgestemd op de specifieke leerlingpopulatie en onderwijscontext.

Ten aanzien van de informatievoorziening zijn een aantal zaken van belang. De informatievoorziening dient afgestemd te zijn op de doelgroep (personeel, leerlingen in het primair onderwijs, leerlingen in het voortgezet onderwijs en verschillende groepen leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs). Er dient ook gezorgd te worden voor een goede informatievoorziening richting ouders van leerlingen die mogelijk gaan deelnemen. De informatievoorziening betreft in ieder geval het belang en de doelstellingen van de LVM, dat deelname niet verplicht is, de (privacy)risico's van de deelname, de rol van de minister en van de school bij de afname en de overige eisen van artikel 13 van de AVG.

Ten aanzien van de passende (pedagogische) ondersteuning is van belang dat scholen geïnformeerd worden over mogelijke scenario's die zich tijdens of na de afname kunnen voordoen en manieren waarop de school daarmee kan omgaan. In ieder geval is van belang dat de medewerker van de school die de afname bij leerlingen begeleid bekend is met de verschillende organisaties waar leerlingen (of personeel) terecht kunnen voor bijvoorbeeld hulp en ondersteuning bij psychische nood.

Ten aanzien van het borgen van een veilige afname-omgeving is van belang dat de school met bijvoorbeeld instructies wordt ondersteund in het creëren van een veilig schoolklimaat in aanloop naar, tijdens en na afloop van de afname. Het kan bijvoorbeeld gaan om instructies voor degene die een klas begeleidt tijdens de afname over hoe die de leerlingen (mentaal) dient voor te bereiden op het invullen van de vragenlijst. Het kan ook gaan over instructies ten aanzien van het borgen dat leerlingen niet op elkaars scherm kunnen kijken terwijl ze de vragen beantwoorden. Het

²⁴ Zie artikel 4e, derde lid, van de WPO, artikel 5c, derde lid, van de WEC en artikel 3.41a, derde lid, onderdeel e van de WVO 2020.

²⁵ Zie de memorie van toelichting bij de Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs, *Kamerstukken II 2025/26, 36 903, nr. 3, §2.4.3, p. 10.*

²⁶ Zie de memorie van toelichting bij de Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs, *Kamerstukken II 2025/26, 36 903, nr. 3, §2.4.5, p. 13.*

kan ook gaan over informatie over de juiste hulporganisaties waar leerlingen terecht kunnen als ze bepaalde vormen van onveiligheid hebben meegemaakt.

4.4.5 Ondersteuning van de school bij voldoen aan de eisen aan de leerlingmonitor

In de wet is bepaald dat de minister een schoolrapportage verstrekt aan het bevoegd gezag van de school waarmee de LVM in samenwerking wordt afgenomen.²⁷ In paragraaf 3.8 wordt toegelicht op welke manier geborgd wordt dat de inhoud van die schoolrapportage toereikend is voor de monitorings- en verzendplicht van het bevoegd gezag in het kader van de zorgplicht voor de veiligheid op school.

Deze regeling bepaalt dat de Minister van OCW de deelnemende school ondersteunt bij het voldoen aan de verplichting voor het bevoegd gezag om – in het kader van de leerlingmonitor – een representatief deel van zijn leerlingen te monitoren en om inzicht te krijgen in de ervaren en feitelijke veiligheid en het welbevinden van de leerlingen.²⁸ Dat betekent in ieder geval dat de minister voldoende informatie in de schoolrapportage verstrekt voor het inzicht in de aandachtsgebieden en het versturen van de resultaten aan de inspectie.

4.5 De inhoud van de landelijke veiligheidsmonitor (artikel 5)

4.5.1 Uitsluitend gesloten vragen

De LVM bevat uitsluitend gesloten vragen. Dit voorkomt dat betrokkenen in open antwoorden extra informatie over zichzelf kunnen delen. In de praktijk kunnen betrokkenen (meestal) verschillende antwoordmogelijkheden selecteren.

4.5.2 Aansluiting bij de deelnemer en bij de ontwikkelingsfase, belevingswereld en ondersteuningsbehoefte van de leerling

Met deze regeling wordt vastgelegd dat de vragenlijsten van de LVM aansluiten bij de hoedanigheid van de deelnemer als leerling dan wel als personeelslid. In de praktijk betekent dit dat zij verschillende vragenlijsten invullen.

Onder het personeel worden bijzondere persoonsgegevens, zoals seksuele gerichtheid en religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, niet direct uitgevraagd. Aangezien deze groep per vestiging in het algemeen veel kleiner is dan de groep leerlingen, zou het expliciet uitvragen van dergelijke persoonsgegevens aanzienlijk grotere risico's opleveren die niet opwegen tegen de informatiewaarde.²⁹ Wel kan aan het personeel bijvoorbeeld gevraagd worden of zij in algemene zin ervaringen hebben gehad met discriminatie binnen de context van school.

Met deze regeling wordt daarnaast vastgelegd dat de LVM zoveel mogelijk aansluit bij de ontwikkelingsfase, belevingswereld en ondersteuningsbehoefte van de leerlingen. Dat is belangrijk om te komen tot valide en betrouwbare resultaten en voor het welzijn van de leerlingen. Het is mogelijk dat het uitvragen van bepaalde onderwerpen niet relevant is, niet betrouwbaar kan of mogelijk een (te) negatieve impact heeft op het welzijn van de leerlingen (bijvoorbeeld jonge leerlingen in het primair onderwijs). Dat kan een reden zijn om dat onderwerp niet uit te vragen.³⁰ Met deze bepaling wordt ook geborgd dat de manier van vragen past bij de doelgroepen. Hiermee wordt zo veel mogelijk voorkomen dat bijvoorbeeld te abstracte of complexe vragen verwarring

²⁷ Artikel 4e, zesde lid, van de WPO, artikel 5c, zesde lid, van de WEC en artikel 3.41a, zesde lid, van de WVO.

²⁸ Artikelen 2.5, onderdeel a en b, van het Inrichtingsbesluit WPO, artikel 22, onderdeel a en b, van het Onderwijskundig besluit WEC en artikel 2.55, onderdeel a en b, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

²⁹ De risico's voor personeel zijn ook anders dan die voor leerlingen omdat personeelsleden een arbeidsverhouding hebben met de school.

³⁰ Hierbij valt te denken aan het uitvragen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. In het primair onderwijs is dat niet op een betrouwbare manier mogelijk middels vragenlijsten. Ook het onderwerp drugs en alcohol wordt niet uitgevraagd in het primair onderwijs. Uit de meest recente LVM bleek namelijk dat incidenten rond bezit, gebruik of verkoop van drugs en/of alcohol in het primair onderwijs nauwelijks voorkomen. Zie: ResearchNed (2023). *Veilig op school. Landelijke Veiligheidsmonitor 2021-2022: veiligheidsbeleid en veiligheidsbeleving in het primair en voortgezet onderwijs*, bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133.

veroorzaken, dat sociaal wenselijke antwoorden zo veel mogelijk voorkomen worden en dat onherkenbare voorbeelden in onbetrouwbare antwoorden resulteren.

In de praktijk betekent aansluiting bij ontwikkelingsfase en belevingswereld dat er sprake is van verschillende vragenlijsten, in ieder geval voor het primair en voortgezet onderwijs. De inhoud en de formulering van de vragen zal (deels) verschillen. Dat geldt ook voor (verschillende secties van) het gespecialiseerd onderwijs en het praktijkonderwijs. Aansluiting bij de ondersteuningsbehoefte betekent in de praktijk dat er, indien mogelijk, maatregelen getroffen worden om te zorgen dat ook de leerlingen voor wie de reguliere vragenlijsten niet toegankelijk zijn in de LVM kunnen worden geïnccludeerd.³¹ Dit is voornamelijk in het gespecialiseerd onderwijs van groot belang.

De uitkomsten van de eerdergenoemde verkenning naar wat er nodig is voor landelijk zicht op de veiligheid in het gespecialiseerd onderwijs en het praktijkonderwijs zullen mogelijk leiden tot aanpassingen van deze regeling.

4.5.3 Koppeling aan vestigingscode, onderwijssector, soort school of onderwijs en hoedanigheid

Indien de LVM in samenwerking met een school wordt afgenomen, worden de ingevulde vragenlijsten gekoppeld aan een specifieke code. Met deze koppeling worden de antwoorden van de deelnemer gekoppeld aan verschillende gegevens: de vestigingscode van de school, de onderwijssector, het soort school of onderwijs dat de leerling geniet (bao, sbo, vmbo, havo, vwo, praktijkonderwijs, (v)so-cluster 1-4)³² en de hoedanigheid van de deelnemer (personeel of leerling). De gegevens over het personeel worden niet gekoppeld aan het soort onderwijs. Binnen één vestiging worden dan verschillende koppelcodes gehanteerd, waarbij de gegevens van elke leerling binnen een betreffende groep aan één koppelcode worden gekoppeld. De gegevens worden op een hoog aggregatieniveau gekoppeld om de kans op herleidbaarheid van individuen aanzienlijk te beperken. Het gaat daarbij dan om een niet-persoonsgebonden koppelcode.

Het hanteren van een koppelcode dient verschillende doelen. Deze worden hieronder kort toegelicht. De koppelcode is nodig om op een betrouwbare manier te kunnen zorgen dat de verschillende categorieën deelnemers binnen één vestiging de juiste vragenlijsten gepresenteerd krijgen.³³ De code is ook nodig om bepaalde gegevens over de vestiging betrouwbaar te kunnen meenemen in de analyse van de LVM-resultaten en tegelijkertijd de bevraginglast te beperken. Gegevens zoals de grootte van de leerlingenpopulatie, de locatie van de school en de mate van stedelijkheid van de omgeving kunnen worden geraadpleegd in de openbare databestanden van DUO en hoeven dan niet te worden uitgevraagd. Bovendien is de code nodig om te zorgen dat de schoolrapportages, die de minister aan het bevoegd gezag dient te verstrekken, op basis van de juiste gegevens worden opgesteld. De koppeling aan vestigingscode zorgt dat de gegevens van de juiste deelnemers worden gebruikt voor de verschillende schoolrapportages. De koppeling aan hoedanigheid, onderwijssector en het soort school of onderwijs maakt het mogelijk om in de schoolrapportage de juiste uitsplitsingen op te nemen. Op deze manier kan het bevoegd gezag voldoen aan diens leerlingmonitor- en verzendverplichting in het kader van de zorgplicht veiligheid op school.³⁴

4.5.4 Definitie van veiligheid en van de aandachtsgebieden

Op wetsniveau is vastgelegd dat de Minister van OCW met de LVM de sociale, psychische en fysieke veiligheid op school monitort. Onder sociale veiligheid wordt de mate verstaan waarin leerlingen en personeel zich op school beschermd voelen tegen de onveiligheid veroorzaakt door

³¹ Hier valt bijvoorbeeld te denken aan afspraken met de school over de beschikbaarheid van een tastbare braille-interface voor blinden en slechtzienden.

³² Voor het gespecialiseerd onderwijs is nog niet duidelijk op welke manier de diversiteit binnen de sector het beste tot uiting moet komen in de uitsplitsing van de verschillende doelgroepen. Voorlopig wordt uitgegaan van een onderscheid naar cluster. Mogelijk wordt dit nog gewijzigd.

³³ Personeel en leerlingen vullen bijvoorbeeld een eigen vragenlijst in. Wanneer leerlingen binnen één vestiging onderwijs van verschillende onderwijssectoren volgen (bijvoorbeeld regulier en vso binnen één vestiging of schoolmodellen waarbij groep 7 en 8 samen met voortgezet onderwijs in één vestiging zit).

³⁴ Artikel 4c, eerste lid, onderdeel b en vierde lid WPO, artikel 3.40 eerste lid, onderdeel b en vierde lid WVO 2020 en artikel 5a, eerste lid, onderdeel b en vierde lid van de WEC.

het handelen van anderen. Onder psychische veiligheid wordt de mate verstaan waarin zij zich op school vrij voelen om zichzelf te zijn, fouten te maken en zich uit te spreken. Ten slotte betekent fysieke veiligheid de mate waarin leerlingen en personeel zijn beschermd tegen gedragingen met fysieke schade tot gevolg.³⁵

In de context van de LVM vertaalt de veiligheid, zoals hierboven gedefinieerd, zich in de aandachtsgebieden: de feitelijke veiligheid, de ervaren veiligheid, het welbevinden en het veiligheidsbeleid van de school.³⁶ De aandachtsgebieden hebben betrekking op verschillende elementen van de genoemde veiligheidsdefinitie. 'Feitelijke veiligheid' heeft betrekking op verschillende, deels overlappende, uitingvormen van onveilig gedrag en gaat over objectieve veiligheid. Het aandachtsgebied 'ervaren veiligheid' gaat over de subjectieve veiligheid en heeft betrekking op hoe de deelnemers de veiligheid op school beleven en hoe veilig zij zich (in het algemeen) voelen op school. Het gaat ook over de mate waarin zij zich vrij voelen om zichzelf te zijn of over bepaalde spanningen (bijv. tussen groepen leerlingen) die zij ervaren en die een onveilig gevoel geven. Het 'welbevinden' betreft de mate waarin de deelnemers zich (on)prettig voelen op school, waaronder de weerslag van onveiligheid op de mentale toestand van deelnemers. Tot slot, het aandachtsgebied 'veiligheidsbeleid van scholen' betreft verschillende aspecten van het veiligheidsbeleid op schoolniveau.

Ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen is met deze definitie en aandachtsgebieden op het niveau van de wet geregeld welke inhoudelijke beperkingen er voor de LVM gelden. Om te borgen dat de vragenlijsten van de LVM ten minste voldoen aan de wettelijke eisen aan de leerlingmonitor, sluit de wettelijke grondslag van de LVM met de aandachtsgebieden aan bij de reeds bestaande jaarlijks leerlingmonitorverplichting van het bevoegd gezag.³⁷

4.5.5 Bepaling van de onderwerpen en achtergrondkenmerken binnen de aandachtsgebieden

Op wetsniveau is ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen vastgelegd dat met de LVM uitsluitend persoonsgegevens worden verwerkt die behoren tot de achtergrondkenmerken en onderwerpen die noodzakelijk zijn voor het inzicht in de hierboven genoemde te monitoren aandachtsgebieden.³⁸

In deze regeling wordt vastgelegd welke specifieke onderwerpen met betrekking tot de sociale, psychische en fysieke veiligheid en binnen de vier aandachtsgebieden kunnen worden uitgevraagd of anderszins verwerkt.³⁹ Bijlage 1 van deze regeling bevat een limitatieve opsomming van deze onderwerpen. Dat betekent dat alléén (persoons)gegevens met betrekking tot deze onderwerpen kunnen worden verwerkt. (Persoons)gegevens met betrekking tot andere onderwerpen kunnen niet met de LVM worden verwerkt. Vastleggen hiervan in deze regeling biedt transparantie en voorkomt tevens het verwerken van onnodige (persoons)gegevens. De limitatieve opsomming maakt inzichtelijk welke onderwerpen in de verschillende onderwijssectoren uitgevraagd worden. In het primair onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs is sprake van andere leerlingpopulaties en andere onderwijscontexten. Dit betekent dat de lijst onderwerpen binnen de aandachtsgebieden voor die onderwijssectoren verschilt. In de paragrafen hieronder wordt de noodzaak van uitvragen van informatie binnen deze onderwerpen onderbouwd en toegelicht. In paragraaf 3.5 wordt per onderwerp onderbouwd waarom het noodzakelijk is om daar met de LVM zicht op te krijgen.

³⁵ Deze definitie sluit aan bij de Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs. Zie §2.4.1 van de Memorie van Toelichting, *Kamerstukken II, 2025-26, 36 903, nr. 2*, p.8.

³⁶ De aandachtsgebieden sluiten aan bij artikel 4e, tweede lid, onderdeel a t/m d van de WPO, artikel 5c, tweede lid, onderdeel a t/m d van de WEC en artikel 3.41a, tweede lid, onderdeel a t/m d van de WVO. Zie §2.4.1 van de Memorie van Toelichting, *Kamerstukken II, 2025-26, 36 903, nr. 3*, pp. 8-9.

³⁷ Met uitzondering van het aandachtsgebied 'veiligheidsbeleid van scholen'. Artikel 2.5, onderdeel a, van het Inrichtingsbesluit WPO, artikel 22, onderdeel a, van het Onderwijskundig besluit WEC en artikel 2.55, onderdeel a, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020

³⁸ Artikel 4e, vierde lid, onderdeel d, van de WPO, artikel 5c, vierde lid, onderdeel d van de WEC en artikel 3.41a, vierde lid, onderdeel d van de WVO.

³⁹ De aandachtsgebieden als bedoeld in artikel 4e, tweede lid, van de WPO, artikel 5c, tweede lid, van de WEC en artikel 3.41a, tweede lid, van de WVO 2020.

In deze regeling wordt daarnaast nader vastgelegd welke *specifieke* achtergrondkenmerken noodzakelijk verwerkt dienen te worden om tot gedifferentieerd landelijk zicht op de veiligheid in het funderend onderwijs te komen. Bijlage 2 van deze regeling bevat een limitatieve opsomming van die achtergrondkenmerken. In paragraaf 3.6 wordt per achtergrondkenmerk onderbouwd waarom het noodzakelijk is om daar met de LVM gegevens over te verwerken.

4.6 Onderbouwing van de onderwerpen binnen de aandachtsgebieden

4.6.1. De feitelijke veiligheid

In de tabel in bijlage 1 is vastgelegd dat de volgende onderwerpen binnen het aandachtsgebied feitelijke veiligheid vallen: pesten, geweld, bedreiging, seksueel grensoverschrijdend gedrag, discriminatie, wapens en de handel in verboden middelen. Tussen verschillende onderwerpen kan een bepaalde mate van overlap bestaan. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij pesten en discriminatie, en bij pesten en geweldsincidenten. Desalniettemin zijn er wezenlijke verschillen waarmee in het beleid zowel op school- als op landelijk niveau rekening gehouden moet (kunnen) worden.

Pesten

Pesten is een belangrijke oorzaak van sociale onveiligheid op scholen in het funderend onderwijs. Volgens de meest recente LVM gaf ongeveer 17% van de leerlingen in het primair en 9% van de leerlingen in het voortgezet onderwijs aan wel eens gepest te worden.⁴⁰ Het kan daarbij gaan om lichamelijk, verbaal, materieel, relationeel of online pesten. Uit de meest recente LVM bleek dat deze verschillende uitingsvormen van pesten in verschillende mate voorkwamen onder verschillende groepen leerlingen.⁴¹ Het is belangrijk om in de LVM aan te sluiten bij concrete vormen van pesten die voor de leerlingen en voor het personeel herkenbaar zijn. De verschillende vormen van pesten kunnen daarom in de vragenlijsten van de LVM onder het onderwerp pesten aan bod komen. Dergelijke inzichten zijn belangrijk voor mogelijk gerichte beleidsmaatregelen.

Geweld

Ook geweldsincidenten zijn een belangrijke oorzaak van onveiligheid op school. Ze kunnen fysiek, verbaal, sociaal/psychisch, materieel (vernietiging/diefstal) of seksueel van aard zijn. Seksueel geweld wordt behandeld in de volgende paragraaf over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het rapport van de meest recente LVM toonde ten opzichte van de voorgaande LVM een algemene toename van leerlingen die met de verschillende vormen van geweld geconfronteerd werden.⁴² In 2022 kreeg in het voortgezet onderwijs 32% van de leerlingen te maken met verbaal geweld, 11% met fysiek geweld, 10% met materieel geweld en 17% met psychisch/sociaal geweld en in het primair onderwijs ging het om respectievelijk 20%, 14%, 4% en 13%.⁴³ Verschillende geweldsvormen komen dus in verschillende mate voor, maar kunnen ook afzonderlijke trendontwikkelingen vertonen in verschillende maatschappelijke contexten.⁴⁴ Inzicht krijgen in de trends en trendverschillen op het gebied van het onderwerp 'geweld' betekent dus dat het mogelijk is om dit onderwerp met de LVM te benaderen als een verzameling van een aantal bijzondere vormen van geweld (die hierboven reeds zijn genoemd). In dat geval zal daar in de landelijke rapportage rekenschap van worden gegeven.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Een andere belangrijke oorzaak van onveiligheid op school is seksueel grensoverschrijdend gedrag. De verschillende uitingsvormen hiervan zijn seksueel geweld (aanranding of verkrachting), seksueel misbruik, seksuele intimidatie (zoals ongewenste opmerkingen) en online seksuele grensoverschrijding (zoals grooming of ongewenste sexting).⁴⁵ Uit het meest recente overzicht van de vertrouwensinspecteurs bleek dat het aantal dossiers bij de vertrouwensinspecteurs met

⁴⁰ ResearchNed (2023). *Veilig op school. Landelijke Veiligheidsmonitor 2021-2022: veiligheidsbeleid en veiligheidsbeleving in het primair en voortgezet onderwijs*, bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133, p. 13.

⁴¹ Idem, pp. 15-16.

⁴² Idem, p. 24.

⁴³ Idem, p. 23.

⁴⁴ Idem, pp. 23-25.

⁴⁵ <https://seksindepraktijk.nl/themas/seksuele-grensoverschrijding/kennis/definitie-copy/>

betrekking tot seksuele intimidatie en seksueel misbruik gestegen is in het schooljaar 2024-2025 ten opzichte van het voorgaande jaar.^{46,47} Er is al een aantal jaar een stijging waargenomen van de meldingen bij de vertrouwensinspecteurs, wat de noodzaak onderstreept om leerlingen actief te bevragen met de LVM. Daarnaast heeft de meest recente LVM-editie in het voortgezet onderwijs een stijging laten zien van seksueel grensoverschrijdend gedrag richting zowel leerlingen (van 14% naar 17%) als personeel (van 2% naar 3%), waarbij onder de leerlingen sprake was verschillende trends voor de verschillende uitingsvormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag.⁴⁸

In het primair onderwijs en het speciaal onderwijs is het niet goed mogelijk om seksueel grensoverschrijdend gedrag middels vragenlijsten betrouwbaar te monitoren. Daarom wordt dit onderwerp met de LVM alleen onder leerlingen in het voortgezet (speciaal) onderwijs en het onderwijspersoneel gemonitord.

Bedreiging

In de meest recente editie van de LVM staat dat er "op ruim veertig procent van de basisscholen en zestig procent van de middelbare scholen het afgelopen schooljaar tenminste één keer sprake [was] van bedreiging, intimidatie, chantage of bang maken via sociale media of e-mail".⁴⁹ Ook bleek dat de percentages met betrekking tot de fysieke variant van bedreiging in het primair onderwijs 36 procent en in het voortgezet onderwijs 56 procent van de scholen waren. Daarnaast bleek dat deze incidenten op de meeste van die scholen een of twee keer plaatsvonden. Uit het bovenstaande blijkt dat het onderwerp bedreiging een significante factor is als het gaat om de veiligheid op school.

Handel in verboden middelen

De zorgen rondom (zware) criminaliteit en jongeren zijn in de afgelopen jaren gestegen. Een onderzoek uit 2024 van de Universiteit van Tilburg wees uit dat een meerderheid van de middelbare scholen in de vijf jaar vóór dat onderzoek geconfronteerd was geweest met de betrokkenheid van een leerling bij een zwaardere vorm van criminaliteit, waarbij drugshandel relatief vaak voorkwam.⁵⁰ De betrokkenheid van zware drugscriminaliteit kan het veiligheidsgevoel op school ernstig schaden. Het genoemde onderzoek toont daarmee de relevantie aan van het uitvragen van het onderwerp handel in verboden middelen in het voortgezet (speciaal) onderwijs.

Volgens de meest recente LVM kwamen incidenten rondom drugs en/of alcohol in het primair onderwijs nauwelijks voor: slechts twee procent van de schoolleiders gaf aan dat minstens één keer te hebben meegemaakt.⁵¹ Om die reden wordt het onderwerp handel in verboden middelen alleen onder leerlingen in het voortgezet onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs gemonitord.

Discriminatie

Een recent literatuuronderzoek laat zien dat discriminatie in het Nederlandse onderwijs onder verscheidene groepen en op meerdere niveaus voorkomt.⁵² Onderzoek van School & Veiligheid laat bijvoorbeeld zien dat de invloed van de manosfeer (Engels: 'manosphere') steeds vaker merkbaar is op Nederlandse scholen, met negatieve gevolgen voor de sociale veiligheid van leerlingen én personeel.⁵³ Bij discriminatie worden individuen op een verschillende manier behandeld op basis van kenmerken die er niet toe doen in de specifieke situatie, zoals godsdienst, levensovertuiging,

⁴⁶ Hierbij is van belang om aan te geven dat de vertrouwensinspecteurs seksueel grensoverschrijdend gedrag op een andere manier categoriseert en in hun overzicht alleen onderscheid maken tussen seksueel misbruik en seksuele intimidatie.

⁴⁷ Inspectie van het Onderwijs (2025). Dossiers vertrouwensinspecteurs in het onderwijs 2024-2025. *Bijlage bij: Kamerstukken II, 2025/26, 29240 nr. 78.*

⁴⁸ ResearchNed (2023). LVM 2021-2022, *bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133*, p. 26.

⁴⁹ ResearchNed (2023). LVM 2021-2022, *bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133*, pp 27, 28.

⁵⁰ Van den Broek, J. (2024). Jongeren in zware en georganiseerde criminaliteit: Signalen en de rol van het voortgezet onderwijs. *Tijdschrift Voor Veiligheid*, vol. 22, no. 4, pp. 16-33. <https://doi.org/10.5553/TvV/.00006>

⁵¹ ResearchNed (2023) LVM 2021-2022, *bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133*, p. 29.

⁵² Felten, H., Geerlings, J., Joemmanbaks, F., de Winter-Koçak, S., Yenga, M., van de Gevel, M. (2025). Gediscrimineerd, en dan? [...] een systematische review. *Movisie & Verwey-Jonker Instituut.*

⁵³ Werkhoven, J. van & Eulderink, K (2026), Ervaringen van onderwijsprofessionals met de invloed van de manosfeer op de sociale veiligheid binnen het onderwijs. *Amsterdam: Ipsos I&O Publiek*

geslacht, genderidentiteit, beperking, afkomst, huidskleur of andere uiterlijke kenmerken (racisme). Het kan daarbij gaan om openlijke vormen van discriminatie, zoals belediging, pesten, uitschelden, contact vermijden/negeren en buitensluiten, en meer subtiele vormen, zoals onvriendelijke of juist overdreven vriendelijke behandeling, generalisaties, onderschatting, geringschatten, minder ondersteuning bieden of het toebedelen van andere (bijvoorbeeld zwaardere of juist meer simplistische) taken.⁵⁴

Het is ook mogelijk dat iemand zich (in het algemeen) gediscrimineerd voelt of ervaringen heeft gehad waarin die zich gediscrimineerd voelde, zonder dat daarbij duidelijk aanwijsbaar of aantoonbaar feitelijk discriminerende gedragingen aan gekoppeld kunnen worden. Dergelijke ervaringen zijn ook belangrijk om te monitoren, omdat het veiligheidsgevoel erdoor beïnvloed wordt en het plausibel is dat dergelijke gevoelens samenhangen met andere, mogelijk meer subtiele vormen van discriminatie. Ook kan sprake zijn van institutionele vormen van discriminatie of racisme, waarbij de ongelijke behandeling voortkomt uit processen, beleid (geschreven en ongeschreven) regels en ingesleten sociale gedragsnormen.⁵⁵

Ook uit verschillende andere rapporten blijkt dat discriminatie in verschillende vormen en op basis van verschillende gronden vaak plaatsvindt in de context van school.^{56,57} Verder blijkt uit de paragrafen hieronder met betrekking tot het verwerken van verscheidene achtergrondkenmerken (§3.6) dat discriminatie een belangrijke factor is in de relatieve onveiligheid van verscheidene groeperingen in het funderend onderwijs. Bovendien blijkt uit een onderzoek door de Kinderombudsman uit 2022 onder gepeste kinderen dat het pestgedrag bij één derde eigenlijk discriminatie betrof.⁵⁸ Omdat er bij discriminatie, vergeleken met pesten of andere uitingsvormen van sociale onveiligheid, andere oorzaken en processen kunnen spelen, is inzicht in het vóórkomen hiervan belangrijk voor het veiligheidsbeleid op zowel landelijk niveau als op schoolniveau. Bovenstaande toont de relevantie aan van het uitvragen van discriminatie als afzonderlijk onderwerp.

Niet alleen leerlingen maar ook docenten worden het slachtoffer van discriminatie: drie procent van de docenten in het primair onderwijs en zes procent van de docenten in het voorgezet onderwijs geeft aan zelf te maken hebben gehad met discriminatie.⁵⁹ Het is dus ook van belang om het onderwerp discriminatie onder personeel met de LVM te monitoren.

Wapens

De afgelopen jaren zijn de zorgen rondom wapens en jongeren gegroeid.⁶⁰ Maar specifiek naar wapens in de context van de school is in Nederland niet veel onderzoek gedaan. De aanwijzingen op basis van onderzoek die er zijn, tonen geen eenduidig beeld. Uit de meest recente LVM (2021/2022) bleek dat er op 14 procent van de basisscholen en bijna 30 procent van de scholen in het voortgezet onderwijs zich ten minste één incident rond het bezit of gebruik van een wapen voordeed, waarbij de aard en ernst van het voorval sterk kunnen verschillen.⁶¹ Een Rotterdamse studie concludeerde daarentegen dat jongeren die wapens dragen en daadwerkelijk gebruiken dat vooral doen op straat en juist in mindere mate op school.⁶² Verder concludeerden de onderzoekers dat jongeren vaak onderschatten hoe vaak hun leeftijdgenoten wapens dragen en dat een

⁵⁴ Felten et al., (2025). Gediscrimineerd, en dan? [...], *Movisie & Verwey-Jonker Instituut*.

⁵⁵ College voor de Rechten van de Mens (2021). *Visienota. Institutioneel racisme. Naar een mensenrechtelijke aanpak*. Utrecht: College voor de Rechten van de Mens.
<https://publicaties.mensenrechten.nl/publicatie/61b872965d726f72c45f9e5b>

⁵⁶ Discriminatie in cijfers (2023). *Bijlage bij: Kamerstukken II, 2023-24, 30950 nr. 366*.

⁵⁷ SCP (2020). *Ervaren discriminatie in Nederland II*.

⁵⁸ Kinderombudsman (2022). *In eenzaamheid gepest. Nummer: KOM007/2022*

⁵⁹ Wartenbergh-Cras, F., Bendig-Jacobs, J., Valk, van der, I., (2021). *Evaluatie wet veiligheid op school. Eindrapportage. MOZZ/ ECORYS*.

⁶⁰ Weerman, F., Fischer, T., van Deuren, S., Groen, J., & Stuijt, W. *Met wetenschap beter bewapend. NSCR en Erasmus Universiteit*.

⁶¹ Deze cijfers kunnen betrekking hebben op een grote variëteit aan incidenten die sterk kunnen wisselen in ernst. Het kan gaan om een steekpartij, maar ook om het meenemen van een zakmes (bijvoorbeeld voor kamperen) om die aan vriendjes te laten zien, zonder daarbij enige gewelddadige intentie te hebben.

⁶² Weerman, F. M., Roks, R. A., van den Broek, J. B., & Willink, J. C. (2022). *Het is een probleem, maar niet voor mij. Een onderzoek naar de achtergronden van wapens en wapengeweld onder jongeren in Rotterdam*.

belangrijke reden om wapens te dragen gevoelens van onveiligheid is. Bovendien bleek uit ander onderzoek dat scholieren vaker een wapen gaan dragen als hun vrienden dat ook deden.⁶³ Hieruit blijkt dat ontwikkelingen rondom wapens en jongeren sterk onderhevig zijn aan sociale en maatschappelijke ontwikkelingen. Tegelijkertijd duidt het erop dat misvattingen over wapens onder jongeren op zich het veiligheidsgevoel al kunnen schaden en op die manier indirect kunnen leiden tot een daadwerkelijke toename in het dragen van wapens op scholen. Betrouwbare monitoring van het onderwerp wapens op school is dus noodzakelijk.

4.6.2 De ervaren veiligheid

Het aandachtsgebied de ervaren veiligheid gaat over de subjectieve veiligheid; de manier waarop de veiligheid op school beleefd en ervaren wordt. Feitelijke incidenten van sociale onveiligheid kunnen de ervaren veiligheid beïnvloeden, maar de ervaren (subjectieve) veiligheid hoeft niet één op één overeen te komen de feitelijke (objectieve) veiligheid. Het monitoren van de ervaren veiligheid is daarom noodzakelijk om tijdig risicosignalen op te vangen en het effect van het veiligheidsbeleid te volgen.

In de tabel van bijlage 1 is vastgelegd dat de volgende onderwerpen binnen het aandachtsgebied de ervaren veiligheid vallen: het veiligheidsgevoel, de mate waarin leerlingen het gevoel hebben zichzelf te kunnen zijn (zelfexpressie) en de mate waarin gevoelige onderwerpen bespreekbaar zijn op school (positief schoolklimaat).

Schoolklimaat, veiligheidsgevoel, zelfexpressie, bespreekbaarheid

Een onveilig schoolklimaat en gevoelens van onveiligheid kunnen leiden tot stress, mentale problemen, verminderde concentratie, meer schoolverzuim en lagere leerprestaties.^{64,65} Een belangrijk aspect van de ervaren veiligheid is het veiligheidsgevoel van leerlingen. Daaronder vallen hun algemene veiligheidsgevoel, als ook gevoelens van onveiligheid die gerelateerd zijn aan minder goed aanwijsbare zaken, zoals spanningen die spelen tussen groepen leerlingen. Uit de meest recente LVM bleek bijvoorbeeld dat er in het voortgezet onderwijs op iets minder dan vijftig procent en in het primair onderwijs op ongeveer vijftien procent van de scholen sprake was van spanningen tussen groepen leerlingen.⁶⁶ Dergelijke spanningen kunnen een groot effect hebben op het veiligheidsgevoel onder de leerlingen.

Voor een veilig schoolklimaat moeten leerlingen het gevoel hebben zichzelf te kunnen zijn.⁶⁷ Leerlingen die het gevoel hebben zichzelf niet te kunnen zijn, hebben vaker last van psychosociale problemen en daarnaast blijkt dat een steunende en accepterende schoolomgeving een groot verschil maakt voor hun welzijn.⁶⁸ Monitoring hiervan is essentieel om zicht te houden op gelijkwaardige behandeling en op een schoolcultuur waarin diversiteit veilig kan bestaan. In een veilige setting kunnen spreken over gevoelige thema's als discriminatie, relaties, geloof, seksualiteit en maatschappelijke gebeurtenissen is bovendien een belangrijke voorwaarde voor een sociaal veilig schoolklimaat.⁶⁹ Door dit structureel te monitoren ontstaat beter inzicht in de ervaren veiligheid en het schoolklimaat in het funderend onderwijs.

⁶³ Dijkstra J. K., Gest, S. D., Lindenberg, S., Veenstra, R., Cillessen, A. H. (2012). Testing three explanations of the emergence of weapon carrying in peer context: The roles of aggression, victimization, and the social network. *Journal of Adolescent Health*, 50(4), 371-376.

⁶⁴ Nijs, M. M., Bun, C. J., Tempelaar, W. M., de Wit, N. J., Burger, H., Plevier, C. M., & Boks, M. P. (2014). Perceived school safety is strongly associated with adolescent mental health problems. *Community mental health journal*, 50(2), 127-134.

⁶⁵ Keller, M. D. (2021). *Student chronic absenteeism and perceptions of school climate* (Doctoral dissertation, East Tennessee State University).

⁶⁶ ResearchNed (2023). Veilig op school. LVM 2021-2022, *bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133*, p. 52.

⁶⁷ <https://www.schoolveiligheid.nl/thema/sociale-veiligheid-op-school/>

⁶⁸ Nederlands Jeugdinstituut (2023/2024): <https://www.nji.nl/kennis/pesten/een-veilige-omgeving-voor-lhbtqia-jongeren>

⁶⁹ <https://www.nji.nl/kennis/verbinding-onderwijs-en-jeugdhulp/samenwerken-rond-veiligheid>

4.6.3 Het welbevinden

De LVM geeft inzicht in het aandachtgebied welbevinden omdat een onveilige schoolomgeving het welbevinden van leerlingen en van personeel ernstig kan aantasten. Dit verband bleek bijvoorbeeld uit een onderzoek met leerlingen uit Stockholm over de samenhang tussen psychische klachten en het voorkomen van pestgedrag op school.⁷⁰ (Mentaal) welbevinden wordt gezien als een belangrijke indicator van het veiligheidsklimaat op school. Om een beeld te krijgen van het welbevinden van deelnemers aan de LVM dient naar verschillende onderwerpen gekeken te worden. Op basis van een evaluatie van wetenschappelijke literatuur over het subjectieve welbevinden van leerlingen op school wordt met deze regeling vastgesteld dat de volgende onderwerpen binnen het aandachtsgebied 'het welbevinden' met de LVM kunnen worden uitgevraagd: *cognitieve evaluaties, affectieve evaluaties, interpersoonlijke componenten, schoolverbondenheid en zelfwaardering en ervaren competentie*.⁷¹

Intrapersoonlijk component: cognitieve en affectieve evaluaties

Het subjectieve welbevinden op school kan gedefinieerd worden als de cognitieve en de affectieve evaluaties die leerlingen maken van hun schoolleven, waarbij het conceptuele model drie dimensies onderscheidt: schooltevredenheid, positieve gevoelens en negatieve gevoelens.⁷² Cognitieve evaluaties gaan vooral over schooltevredenheid en dat behelst bijvoorbeeld tevredenheid over het ervaren succes op school, het schoolmanagement, het onderwijs of het schoolwerk. Positieve affectieve evaluaties gaan bijvoorbeeld over geïnteresseerdheid, enthousiasme, aandacht, trots, et cetera, terwijl negatieve affectieve evaluaties gaan over angst, nervositeit, schuldgevoelens, spanning, schaamte of verdriet.

Interpersoonlijk component

De interpersoonlijke component omvat hoe leerlingen functioneren binnen de sociale en schoolse omgeving. Daarbij gaat het bijvoorbeeld over aspecten zoals communicatieve effectiviteit, empathie, acceptatie van anderen, sociale verbondenheid en tevredenheid over relaties met anderen.^{73,74}

Schoolverbondenheid

Schoolverbondenheid of betrokkenheid bij de school omvat zowel betrokkenheid bij het leerproces als bij de schoolgemeenschap.⁷⁵ Ten aanzien van het leerproces gaat het bijvoorbeeld om de aandacht, interesse, investering en inspanning die leerlingen leveren in het leren en de houding ten opzichte van huiswerk en zelfontplooiing. Ten aanzien van de schoolgemeenschap betreft het bijvoorbeeld gevoelens over de school, sociale interacties en deelname aan schoolcultuur, tradities of over activiteiten zoals sportteams en leerlingenvertegenwoordiging.

Zelfwaardering en ervaren competentie

Het concept zelfwaardering en ervaren competentie verwijst naar de manier waarop leerlingen zichzelf en hun prestaties in de schoolcontext ervaren. Het bevat de aspecten zelf-effectiviteit, zelfconcept, veerkracht en zelfoptimalisatie.⁷⁶

⁷⁰ Källmén, H., & Hallgren, M. (2021). Bullying at school and mental health problems among adolescents: a repeated cross-sectional study. *Child and adolescent psychiatry and mental health*, 15(1), 74.

⁷¹ Barbonis, A., Nelen, W., Druten, L. van en Lodewick, J. (2026). Conceptualisaties van het subjectieve welbevinden van leerlingen. *In opdracht van het Ministerie van OCW. Wordt gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl*

⁷² Tian, L. (2008). Developing scale for school well-being in adolescents. *Psychological Development and Education*, 24(3), 100–106.

⁷³ Fraillon, J. (2004). *Measuring student well-being in the context of Australian schooling: Discussion paper*. The Australian Council for Educational Research.

⁷⁴ Hossain, S., O'Neill, S., & Strnadová, I. (2023). What Constitutes Student Well-Being: A Scoping Review Of Students' Perspectives. *Child Indicators Research*, 16(2), 447-483. <https://doi.org/10.1007/s12187-022-09990-w>

⁷⁵ Barbonis et al. (2026). Idem.

⁷⁶ Barbonis et al. (2026). Idem.

4.6.4. Het veiligheidsbeleid van scholen

Het veiligheidsbeleid dat scholen zelf voeren om te voldoen aan hun wettelijke zorgplicht voor de veiligheid op school is een belangrijk onderdeel van de LVM. Hoe een school in de praktijk probeert om een veilig schoolklimaat te borgen is cruciaal voor leerlingen in het algemeen en voor bepaalde kwetsbare groepen in het bijzonder.⁷⁷ En het landelijk beleid van de Minister van OCW op het gebied van sociale veiligheid in het onderwijs is erop gericht om scholen te ondersteunen bij het verwezenlijken van hun *eigen* zorgplicht voor de veiligheid op school. Het veiligheidsbeleid dat scholen zelf voeren is daarmee een belangrijk aangrijpingspunt voor het beleid op landelijk niveau. Door naast de andere drie aandachtsgebieden verschillende aspecten van het veiligheidsbeleid op schoolniveau landelijk te monitoren, kan beter inzichtelijk worden gemaakt welke acties er (landelijk) nodig zijn om de veiligheid in het funderend onderwijs te verbeteren.

In de tabel in bijlage 1 is vastgelegd dat de volgende onderwerpen binnen het aandachtsgebied 'het veiligheidsbeleid van scholen' met de LVM gemonitord dienen te worden: preventieve maatregelen (waaronder gedragsregels), bij wie kunnen deelnemers terecht bij onveiligheid, meldingen van onveiligheid (waaronder meldingsbereidheid, daadwerkelijk melden, communicatie over het veiligheidsbeleid, afhandeling van meldingen en bekendheid van personeel met de meld- en overlegplicht), worden incidenten opgelost, betrokkenheid van leerlingen/personeel/ouders bij veiligheidsbeleid. Gegevens hierover geven een landelijk beeld van het schoolklimaat en van de manier waarop scholen omgaan met incidenten en meldingen daarover.

4.7 Onderbouwing van de achtergrondkenmerken

Voor het verkrijgen van een gedifferentieerd beeld van het veiligheidsklimaat is specifiek zicht op de veiligheid van bepaalde groepen deelnemers onontbeerlijk. Om de uitkomsten van de LVM specifiek naar die groepen te kunnen uitsplitsen, is het noodzakelijk om achtergrondkenmerken te verzamelen. Deze kenmerken kunnen indirect identificerend zijn, in die gevallen dat de achtergrondkenmerken kleine aantallen deelnemers op een vestiging betreffen. Daarbij valt een onderscheid te maken tussen twee soorten achtergrondkenmerken: stelselgerelateerde achtergrondkenmerken en groepsgelateerde achtergrondkenmerken.

4.7.1 Stelselgerelateerde achtergrondkenmerken

De stelselgerelateerde achtergrondkenmerken betreffen kenmerken die te maken hebben met hoe het onderwijsstelsel is ingericht en welke positie de deelnemer daarin heeft. Dit soort gegevens zijn noodzakelijk om in het landelijk beleid rekening te kunnen houden met de verschillen tussen de verscheidene segmenten van het funderend onderwijs(stelsel). Bovendien zijn dit soort gegevens noodzakelijk om te kunnen bepalen welke vragenlijst een deelnemer in dient te vullen. Gegevens die hieronder vallen zijn: de vestigingscode, de hoedanigheid van de deelnemer en het soort onderwijs.

Vestiging, locatie en mate van stedelijkheid

Met de vestigingscode is het ook mogelijk om publiek beschikbare gegevens over de locatie en mate van stedelijkheid te betrekken in de analyse. Dat is noodzakelijk om bijvoorbeeld in beeld te krijgen welke regionale verschillen in de veiligheid er mogelijk bestaan en in hoeverre de mate van stedelijkheid van de omgeving gecorreleerd is met uitkomsten op het gebied van veiligheid.

Hoedanigheid

Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken over de hoedanigheid van de deelnemer, met andere woorden: of een deelnemer tot de groep leerlingen of tot de groep personeel behoort. Dit is belangrijk om te kunnen bepalen welke vragenlijst de deelnemer moet invullen.

Naast de vragenlijst voor personeel wordt er een vragenlijst specifiek voor schoolleiders (die vallen in principe ook onder het personeel) afgenomen. Deze vragenlijst gaat louter in op het veiligheidsbeleid van de betreffende school. Middels deze vragenlijst worden geen gegevens verzameld binnen de aandachtsgebieden 'feitelijke veiligheid', 'ervaren veiligheid' en 'welbevinden'.

⁷⁷ Ioverno, S. et al. (2025). Linking inclusive school practices and mental health in sexual and gender minority youth in Europe. *European child & adolescent psychiatry*, 1-11.

4.7.2 Groepsgerelateerde achtergrondkenmerken

De groepsgerelateerde achtergrondkenmerken betreffen kenmerken die te maken hebben met de groep waartoe een deelnemer gerekend kan worden op basis van bepaalde kenmerken. De groepsgerelateerde achtergrondkenmerken kunnen bijzondere categorieën persoonsgegevens betreffen, in die gevallen waarin de gegevens *indirect* herleidbaar zijn naar individuele deelnemers. Hiervoor is op wetsniveau voorzien in een uitzondering op het verwerkingsverbod.⁷⁸ In deze regeling worden de categorieën bijzondere persoonsgegevens enkel nader gespecificeerd, ten behoeve van de voorzienbaarheid.

De groepsgerelateerde achtergrondkenmerken seksuele gerichtheid, genderidentiteit, migratieachtergrond en religieuze overtuiging worden *niet expliciet* uitgevraagd onder het personeel. Hierdoor is het voor deze groep niet mogelijk om op basis van deze kenmerken de uitkomsten uit te splitsen, wat de herleidbaarheid van de gegevens en de privacyrisico's voor deze groep beperkt. Dat is nodig omdat het risico op herleidbaarheid voor het personeel groter is vanwege het over het algemeen kleine(re) aantal deelnemers per school. Wel kunnen de genoemde kenmerken op basis van deze regeling worden opgenomen in de antwoordmogelijkheden bij vragen over bijvoorbeeld de redenen dat deelnemers te maken krijgen met pesten, discriminatie of andere uitingsvormen van onveilig gedrag. Hierbij wordt aangenomen dat personeelsleden betrouwbaar genoeg inzicht hebben in de redenen dat ze doelwit worden van bijvoorbeeld pesten of discriminatie. Hierdoor kan toch een zekere mate van differentiatie – zij het minder scherp uitgesplitst – worden aangebracht in het landelijke beeld van de veiligheid voor het personeel.

Geboortegeslacht en genderidentiteit

Het is voor de LVM noodzakelijk om de uitkomsten van de deelnemers te kunnen indelen in meiden en jongens, dan wel vrouwen en mannen. Voor het maken van die groeperingen is het noodzakelijk om inzicht te verkrijgen in het geboortegeslacht dan wel de genderidentiteit van deelnemers. De noodzaak daarvan blijkt onder andere uit eerdere LVM-edities. Zo bleek uit de meest recente LVM bijvoorbeeld dat meiden lager scoorden op welbevinden en dat jongens en meiden over het algemeen met andere vormen van pesten te maken kregen en dat ze om andere redenen werden gepest.⁷⁹ Jongens in het primair onderwijs bleken minder vaak melding te doen als ze gepest werden. Daarnaast bleek dat de reden van niet-melden bij die jongens vaker was dat ze het niet nodig vonden om te melden, terwijl de reden bij meiden vaker was dat ze het niet durfden. Naast geboortegeslacht komt ook het achtergrondkenmerk genderidentiteit in de vragenlijsten aan bod (op een voor de doelgroep afgestemde manier).

Lhbtq+: seksuele gerichtheid, geboortegeslacht en genderidentiteit

Uit onderzoek blijkt dat lhbtq+ personen in vergelijking met anderen veel vaker te maken hebben met onveilige situaties.⁸⁰ Zo bleek ook uit de meest recente LVM (2021-22) dat leerlingen in deze groep in zowel het primair als het voortgezet onderwijs vaker dan leerlingen die niet tot deze groep behoren, incidenten meemaken op het gebied van zowel verbaal, psychisch, sociaal, fysiek als materieel geweld.⁸¹ Hieruit blijkt dat het borgen van de veiligheid van lhbtq+ leerlingen speciale aandacht verdient in het landelijke veiligheidsbeleid voor het funderend onderwijs. Daarvoor is het noodzakelijk om de veiligheid voor specifiek deze groep landelijk te monitoren. Hiervoor worden de landelijke uitkomsten van de LVM uitgesplitst voor leerlingen die tot de groep lhbtq+ personen gerekend kunnen worden. Om dat te kunnen doen is het noodzakelijk om gegevens over zowel geboortegeslacht, genderidentiteit of en seksuele gerichtheid te verwerken.

Het kan (vooral bij jongere kinderen) onwenselijk of zelfs onbetrouwbaar zijn om op een directe manier te vragen of diegene zich als transgender identificeert. Om in het kader van de LVM de

⁷⁸ Van artikel 4e van de WPO, artikel 5c van de WEC en 3.41a van de WVO 2020.

⁷⁹ ResearchNed (2023). Veilig op school. LVM 2021-2022, *bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133*, p. 12 & p. 16.

⁸⁰ Panteia, Movisie & Ipsos I&O (2024). Lhbtq+-monitor 2024. Zoetermeer: Panteia. Bijlage bij Kamerstukken II, 2024-25, 30 950, 426.

⁸¹ ResearchNed (2023). Veilig op school. Landelijke Veiligheidsmonitor 2021-2022: veiligheidsbeleid en veiligheidsbeleving in het primair en voortgezet onderwijs, *bijlage bij Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133*.

antwoorden van transgender-leerlingen te kunnen koppelen aan de categorie lhbtq+ leerlingen, wordt naar een combinatie van verschillende gegevens gekeken. Het gaat dan om gegevens over geboortegeslacht en over genderidentiteit. Wanneer de leerling bij de vraag over geboortegeslacht de vrouwelijke optie invult en bij de vraag over genderidentiteit de mannelijke optie invult (of vice versa), kan op basis daarvan bepaald worden dat de gegevens van de betreffende deelnemer gebruikt dienen te worden voor de uitsplitsing voor lhbtq+ leerlingen.

Gegevens over intersekse leerlingen worden in het kader van deze regeling gerekend tot de categorie genderidentiteit (en niet geboortegeslacht), omdat er sprake is van een vergelijkbare mate van gevoeligheid en vergelijkbare privacy risico's.^{82,83}

Wanneer de gegevens duiden op genderincongruentie of intersekse identiteit kan dat bovendien duiden op gegevens over gezondheid, bijvoorbeeld omdat er sprake kan zijn van genderdysforie of genderbevestigende medische interventies. Deze gegevens worden daarom gekwalificeerd als bijzondere persoonsgegevens, althans verdienen in elk geval dezelfde bescherming.

Migratieachtergrond (herkomst) en etniciteit (waaronder uiterlijke kenmerken zoals huidskleur)

Uit een rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau (hierna: SCP) bleek dat Nederlanders met een migratieachtergrond op alle terreinen fors meer discriminatie ervaren dan Nederlanders zonder migratieachtergrond.⁸⁴ Dat was vooral het geval onder migranten met een niet-westerse achtergrond. Meer dan 50% van de leerlingen met een Turks-, Marokkaans-, Surinaams- en Antilliaans-Nederlandse achtergrond gaf aan discriminatie te ervaren door zowel klasgenoten als docenten of begeleiders. Daarbij ging het ook om uitingsvormen zoals uitschelden, pesten, bedreigen, fysiek geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Ook werd vaak aangegeven dat het ervaren van discriminatie ernstige gevolgen had ten aanzien van hun onderwijs carrière. Daarnaast is in een analyse van de dossiers van de Kinderombudsman waargenomen dat de meeste registraties over discriminatie gaan over herkomst, waarbij het relatief vaak gaat over pestgedrag op school op basis van herkomst.⁸⁵

Naast migratieachtergrond is het van belang om de factoren etniciteit en uiterlijke kenmerken zoals huidskleur te kunnen gebruiken voor het uitsplitsen van de uitkomsten van de LVM. Onderzoek wijst namelijk uit dat heersende (sociale) normen binnen een groep met betrekking tot uiterlijk of etniciteit kunnen zorgen dat bepaalde leerlingen als 'anders' worden gepercipieerd en in verband daarmee onevenredig met onveiligheid geconfronteerd worden.^{86,87} Deze leerlingen kunnen een Nederlandse herkomst hebben (ze hebben volgens de definitie geen migratieachtergrond want zichzelf en hun ouders zijn in Nederland geboren) en tegelijkertijd behoren tot geracialiseerde groepen of gemarginaliseerde etnische minderheden.⁸⁸ Het gaat dan bijvoorbeeld onder meer om leerlingen van kleur of de groepen Sinti en Roma. Uit een representatieve peiling van UNICEF

⁸² In uitzonderlijke gevallen kan sprake zijn van de mogelijkheid dat gegevens over intersekse identiteit gecombineerd kunnen worden met medische gegevens. Ook om die reden dienen verdienen deze gegevens bijzondere bescherming.

⁸³ In de praktijk is het op basis van deze regeling wel mogelijk om de indeling in de categorie lhbtq+-leerlingen in verband met intersekse-identiteit te maken op basis van de antwoorden op de vraag over geboortegeslacht.

⁸⁴ Sociaal en Cultureel Planbureau (2020). Ervaren discriminatie in Nederland II.

⁸⁵ Discriminatie in cijfers (2023). *Bijlage bij: Kamerstukken II, 2023-24, 30950 nr. 366.*

⁸⁶ Attawell, K. (2019). *Behind the numbers: Ending school violence and bullying*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

⁸⁷ OECD (2026). Education Working Papers No. 341. Bullying in education: prevalence, impact and responses across countries.

⁸⁸ Gemarginaliseerde etnische minderheden: deze term verwijst naar groepen met een etnische achtergrond die in de samenleving structureel achtergesteld of gemarginaliseerd zijn, waarbij de nadruk ligt op de minderheidspositie en sociaaleconomische achterstelling in de samenleving. Geracialiseerde groepen: deze term verwijst naar groepen die door een samenleving als zodanig (discriminator) behandeld worden, omdat ze als "anders" worden gezien op basis van huidskleur, uiterlijk, of *veronderstelde* etnische achtergrond. De term geracialiseerde groep benadrukt dat ras geen biologische realiteit is, maar dat er een maatschappelijk proces aan ten grondslag ligt. Oost-Europeanen zijn een etnische minderheid maar niet sterk geracialiseerd. Zwarte Nederlanders zijn als groep geracialiseerd, ongeacht of ze Surinaams, Ghanees of al tien generaties Nederlands zijn. Ze vormen niet één gemarginaliseerde etnische minderheid en er kunnen grote verschillen bestaan tussen die groepen of gemeenschappen. Sinti en Roma worden geracialiseerd maar zijn aparte etnische minderheden.

Nederland onder ruim 1000 jongeren tussen de 10 en 18 jaar oud bleek bijvoorbeeld dat bijna de helft van deze leeftijdsgroep in Nederland getuige was geweest van discriminatie op basis van huidskleur of afkomst.⁸⁹ Ook bleek de drempel om bij de school een melding te maken van dergelijke discriminatiegevallen te hoog.⁹⁰

Uit het bovenstaande blijkt dat het noodzakelijk is om de veiligheid specifiek in beeld te brengen voor leerlingen die mogelijk anders behandeld worden in verband met hun migratieachtergrond, etniciteit of uiterlijke kenmerken zoals huidskleur. Het is voor de LVM niet noodzakelijk om de veiligheid per concrete specifieke groepering (Roma, Sinti, Marokkanen et cetera) te monitoren. Wel is het noodzakelijk om een onderscheid te kunnen maken tussen leerlingen die aangeven wel of niet tot dergelijke gemarginaliseerde groepering te behoren. Het is dus niet de bedoeling om een specifieke migratieachtergrond of etniciteit te koppelen aan de gegevens over de veiligheid van een individuele leerling. Wel is het de bedoeling om – met inachtneming van het principe dataminimalisatie – de noodzakelijke gegevens uit te vragen om de deelnemer te kunnen indelen in bepaalde groepen (hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de groepen 'leerlingen van kleur', 'leerlingen met een migratieachtergrond', 'leerlingen met een niet-Nederlandse afkomst of etniciteit' of een groepering van leerlingen op basis van verschillende kenmerken). Op die manier kan de veiligheid van leerlingen in bepaalde risicogroepen worden vergeleken met de veiligheid van leerlingen buiten die risicogroepen.

Daarnaast kan bovendien als opvolgvraag worden uitgevraagd wat de reden is dat een deelnemer bijvoorbeeld gepest wordt (bijvoorbeeld: 'ik word gepest vanwege mijn huidskleur'). Op deze manier kan een landelijk en gedifferentieerd beeld van de veiligheid gevormd worden en kunnen concrete aanknopingspunten voor het landelijk beleid worden geïdentificeerd.

Religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen

Ten aanzien van religieuze achtergrond bleek dat moslims aanzienlijk meer discriminatie ervaren dan niet-moslims en dat de discriminatie zich bij hen ook vaker uitstrekt over meerdere terreinen en als chronisch ervaren wordt.⁹¹ Daarnaast zijn de zorgen omtrent zowel moslimdiscriminatie als antisemitisme in Nederland sterk toegenomen sinds het conflict in Israël en de Palestijnse Gebieden. Daarnaast is van alle discriminatiemeldingen bij de politie in 2023 het aandeel dat verband hield met antisemitisme met 25% procent toegenomen vergeleken met 2022. Van de discriminatiemeldingen in verband met godsdienst betrof 94% moslimdiscriminatie.⁹² Hoewel gegevens over niet-religieuze levensbeschouwelijke identiteit onder dezelfde categorie bijzondere persoonsgegevens vallen, lijken er geen aanwijzingen voor te zijn dat leerlingen met een dergelijke levensbeschouwelijke identiteit specifieke risico's lopen met betrekking tot de sociale veiligheid op school. Uit deze paragraaf blijkt dat het borgen van de veiligheid van leerlingen met verschillende religieuze identiteiten dan wel achtergronden, in het bijzonder joodse en islamitische leerlingen, zo nodig speciale aandacht verdient in het landelijke veiligheidsbeleid voor het funderend onderwijs. Om de veiligheid voor deze groepen specifiek te kunnen monitoren is het noodzakelijk om gegevens met betrekking tot religieuze overtuigingen te verwerken.

Daarbij is het niet de bedoeling dat gegevens worden verzameld over specifieke geloofsovertuigingen. Wel is de bedoeling dat per deelnemer wordt uitgevraagd of er sprake is van een (of andere) religieuze overtuiging of identiteit. Op die manier kan voor de groep mensen met een religieuze overtuiging of identiteit een uitgesplitst beeld van de veiligheid gevormd worden. In combinatie met gegevens over bijvoorbeeld de redenen waarom iemand gepest wordt (bijvoorbeeld 'ik word gepest vanwege mijn religie') kan dat voor het landelijke beleid voldoende aanknopingspunten opleveren. De privacyrisico's van nog specifiekere zicht op de veiligheid van bepaalde (soms erg kleine) religiegroepen zouden niet opwegen tegen relatief beperkte toegevoegde informatiewaarde voor het ontwikkelen van gericht landelijk beleid.

⁸⁹ Genoemde voorbeelden zijn racistisch gemotiveerde uitsluiting of racistische grappen.

⁹⁰ Opiniepeiling UNICEF Nederland: 1 op 2 jongeren in Nederland ziet discriminatie op basis van huidskleur of afkomst. *Geraadpleegd op:* <https://www.unicef.nl/nieuws/2023-12-15-unicef-1-op-2-jongeren-in-nederland-ziet-discriminatie-op-basis-van-huidskleurof-afkomst>

⁹¹ Sociaal en Cultureel Planbureau (2020). Ervaren discriminatie in Nederland II.

⁹² Discriminatie in cijfers (2023). *Bijlage bij: Kamerstukken II, 2023-24, 30950 nr. 366.*

Gegevens over gezondheid

Het is noodzakelijk om gezondheidsgegevens te verwerken om twee redenen. Ten eerste zijn gegevens over gezondheid in bepaalde gevallen te herleiden op basis van gegevens over welk soort/type onderwijs leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs volgen en welke vragenlijst zij in dit kader invullen. Wanneer het bijvoorbeeld leerlingen in cluster 1 van het voortgezet speciaal onderwijs betreft is het noodzakelijk een vragenlijst in braille te bieden. Daartoe is het noodzakelijk dat gegevens over de visuele beperking van de leerling worden verwerkt. Ten tweede is het noodzakelijk om zicht te kunnen krijgen op de veiligheid van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte of een handicap in het regulier onderwijs.⁹³ Over de veiligheid van leerlingen met een beperking is niet veel bekend. In de meest recente LVM (2021-22) konden vanwege een te lage respons helaas geen conclusies worden getrokken over leerlingen in het speciaal onderwijs.⁹⁴ Maar in verschillende bronnen wordt wel ingegaan op de constatering dat jongeren met een licht verstandelijke beperking tegen verschillende belemmeringen aanlopen, waaronder op het gebied van veiligheid.^{95,96} Uit een rapport van de Kinderombudsman 2022 blijkt bovendien dat bij ongeveer 10% (ongeveer 30% van 33,3%) van alle kinderen die aangaven gepest te worden sprake was van pesten vanwege een ziekte of handicap.⁹⁷

In de uitvoering zal extra aandacht worden besteed aan het borgen van de respons van deze doelgroep.

4.8 De landelijke rapportage en gestandaardiseerde aggregatiemethodologie (artikel 6 & 8)

Op basis van uitkomsten op landelijk niveau wordt een landelijke rapportage opgesteld. Deze rapportage is anoniem.⁹⁸ Deze regeling bepaalt dat de landelijke rapportage van de LVM inzicht geeft in de landelijke trends op het gebied van de verschillende onderwerpen binnen de aandachtsgebieden. Daarnaast dient de landelijke rapportage inzicht te geven in de *trendverschillen*. Dat houdt in dat de rapportage het inzichtelijk maakt als de trends op het gebied van bijvoorbeeld pesten verschillend zijn in het primair en het voortgezet onderwijs, en ook wanneer die trends verschillend zijn wanneer wordt gekeken naar verschillende groeperingen (zoals lhbtq+ en niet-lhbtq+ leerlingen of leerlingen met een religieuze en zonder religieuze identiteit of achtergrond).⁹⁹ In de praktijk is het mogelijk dat er een meer beknopt en leesbaar samenvattend rapport wordt gepubliceerd, bijvoorbeeld met de meest belangrijke en opvallende uitkomsten, trends en trendverschillen, en dat er daarnaast een uitgebreider overzicht van alle resultaten wordt gepubliceerd.

Op grond van de wet worden de persoonsgegevens in het kader van de LVM uiterlijk drie jaar na het moment van afname verwijderd.¹⁰⁰ Voor het inzicht in de trends over meerdere jaren en de trendverschillen is het echter nodig om de uitkomsten van de LVM te vergelijken met opvolgende (en voorgaande) edities van de LVM. Daarom is het nodig om de landelijke (indirect herleidbare) dataset van de LVM – voorafgaand aan het verwijderen van de persoonsgegevens – te aggregeren tot een geanonimiseerde dataset die vergelijkbaar is. Deze dataset kan vervolgens worden gebruikt voor de benodigde vergelijkingen voor het inzicht in de trends en trendverschillen.

De aggregatieslag en het verwijderen van de (herleidbare) brondata maken het onmogelijk om datapunten van individuele deelnemers te gebruiken bij die vergelijkingen en de benodigde (statistische) analyses. Dat betekent dat aanvullende (statistische) maatregelen nodig zijn om te borgen dat de resultaten van verschillende edities toch betrouwbaar vergeleken kunnen worden.

⁹³ Onder *handicap* vallen zowel lichamelijke, verstandelijke als psychische beperkingen.

⁹⁴ Bijlage bij: Kamerstukken II 2022/23, 29240, nr. 133.

⁹⁵ Sociaal en Cultureel Planbureau (2019). Meer meedoen. Inzicht in de onderwijs- en arbeidsmarktaandeelname van mensen met een licht verstandelijke beperking.

⁹⁶ Moonen & Verstegen (2006). LVG-jeugd met ernstige gedragsproblematiek in de verbinding van praktijk en wetgeving. In: Onderzoek en Praktijk.

⁹⁷ De Kinderombudsman (2022). *In eenzaamheid gepest Kinderen over hun ervaringen met pesten en (het gebrek aan) hulp bij pesten*. Publicatienummer: KOM007/2022

⁹⁸ Zie §2.4.3 van de memorie van toelichting. *Kamerstukken II, 2025/26, 36 903, nr. 3*, p. 12.

⁹⁹ Zie §2.1 van de memorie van toelichting, voetnoot 12. *Kamerstukken II, 2025/26, 36 903, nr. 3*, p. 5.

¹⁰⁰ Artikel 4e, vierde lid, onderdeel b, van de WPO; artikel 5c, vierde lid, onderdeel b, van de WEC; en artikel 3.41a, vierde lid, onderdeel b, van de WVO.

Gelet hierop wordt met deze regeling bepaald dat de Minister van OCW een gestandaardiseerde aggregatie- en rapportagemethodiek hanteert waarmee de vergelijkbaarheid van de uitkomsten van verschillende edities wordt geborgd. Op deze manier kan worden gezorgd dat de data van verschillende LVM-edities op eenzelfde wijze geaggregeerd worden en dat daarbij rekening kan worden gehouden met het (op een vergelijkbare manier) maken van de benodigde uitsplitsingen.¹⁰¹

4.9 De schoolrapportage en de samenloop met de leerlingmonitor- en verzendplicht (artikel 7)

In paragraaf 3.3 is toegelicht dat de LVM in samenwerking met een school wordt afgenomen. Het bevoegd gezag van die school heeft in het kader van de wettelijke zorgplicht veiligheid op school reeds een eigenstandige verplichting om jaarlijks de veiligheidsbeleving van zijn leerlingen te monitoren.¹⁰² Ook is het bevoegd gezag verplicht om de resultaten van deze leerlingmonitor aan de Inspectie van het Onderwijs (hierna: de inspectie) te zenden.¹⁰³ De wetgever heeft de genoemde leerlingmonitor bedoeld als instrument om concrete aanknopingspunten te identificeren voor de evaluatie en zo nodig verbetering van het veiligheidsbeleid van de school. Met het oog op deze monitoring- en verzendverplichting en het belang van goed zicht bij de beoordeling van het veiligheidsbeleid is bij wet geregeld dat de minister een schoolrapportage verstrekt aan het bevoegd gezag van de school waarmee de LVM in samenwerking wordt afgenomen.¹⁰⁴ Hiermee wordt mogelijk gemaakt dat het bevoegd gezag de resultaten kan betrekken bij het veiligheidsbeleid en kan voldoen aan de genoemde verplichtingen door met de minister samen te werken voor de afname van de LVM.

In dit kader is het noodzakelijk dat de schoolrapportage van de LVM die de minister aan het bevoegd gezag verstrekt voldoende informatie bevat. In de schoolrapportages worden daarom in principe per aandachtsgebied en onderwerp de geaggregeerde resultaten weergegeven, uitgesplitst naar het soort onderwijs, hoedanigheid (leerling/personeel) en eventueel het soort school of onderwijs.¹⁰⁵ Indien deze geaggregeerde uitkomsten de antwoorden van minder dan tien deelnemers betreffen, dan worden niet per onderwerp, maar enkel per aandachtsgebied de uitkomsten geaggregeerd weergegeven. Daarmee krijgt de school in principe het bedoelde zicht om haar veiligheidsbeleid gericht te verbeteren. Daarnaast ontvangt de deelnemende school de gegevens over de monitor die zij verplicht is aan de inspectie te verstrekken.¹⁰⁶

De schoolrapportages bevatten uitsluitend informatie over de veiligheid van leerlingen die op de betreffende school onderwijs genieten. Hiermee wordt gewaarborgd dat scholen geen informatie kunnen ontvangen over leerlingen op andere scholen.

5. Gevolgen van de regeling

5.1 Persoonsgegevens

Deze regeling heeft geen nieuwe gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens ten opzichte van de wet. In deze regeling worden slechts voorschriften opgenomen ter nadere bepaling van de achtergrondkenmerken en onderwerpen binnen de aandachtsgebieden, het uitvoeringsproces, de landelijke rapportage en de inhoud van de schoolrapportage. Deze

¹⁰¹ De uitgesplitste en geaggregeerde (geanonimiseerde) uitkomsten van de LVM, waarmee bijvoorbeeld voor het onderwerp pesten de trendverschillen tussen lhbtq+-leerlingen en niet-lhbtq+-leerlingen in het voorgezet onderwijs in beeld kunnen worden gebracht, dienen dus vergelijkbaar te zijn.

¹⁰² Wet veiligheid op school, Artikel 4c, eerste lid, onderdeel b, van de WPO, artikel 3.40 eerste lid, onderdeel b, van de WVO 2020 en artikel 5a, eerste lid, onderdeel b, van de WEC.

¹⁰³ Artikel 4c, vierde lid, van de WPO, artikel 3.40 vierde lid, van de WVO 2020 en artikel 5a, vierde lid, van de WEC.

¹⁰⁴ Wet borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs, *stb.* 2026, PM, artikel I, onderdeel B, zesde lid, artikel II, onderdeel B, zesde lid en artikel III, onderdeel B, zesde lid.

¹⁰⁵ Het gaat om de schoolsoorten bedoeld in artikel 2.1 van de WVO 2020, de basisschool en de speciale school voor basisonderwijs bedoeld in artikel 1 van de WPO, en de onderwijssoorten waaronder worden onderscheiden de clusters bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de WEC;

¹⁰⁶ Artikel 4c, vierde lid, van de WPO; artikel 5a, vierde lid, van de WEC; artikel 3.40, vierde lid, van de WVO 2020.

bepalingen kunnen zien op de verwerking van persoonsgegevens, maar dienen niet (primair) tot bescherming van de rechten en vrijheden van betrokkenen. Het voorstel biedt deze bescherming reeds op wetsniveau, terwijl op niveau van ministeriële regeling de voorzienbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens en goede uitvoering van de LVM verder wordt uitgewerkt.¹⁰⁷

5.1 Regeldruk

Aangezien deze regeling geen nieuwe lasten of gevolgen introduceert naast de lasten die al beschreven zijn in de memorie van toelichting bij de wet, wordt voor een verdere uiteenzetting van de gevolgen van de regeling daarnaar verwezen.¹⁰⁸

6. Toezicht en handhaving

Deze regeling heeft geen directe gevolgen voor de uitvoering van het toezicht door de inspectie. De inspectie houdt toezicht op de verplichting van het bevoegd gezag om de veiligheid van de leerlingen te monitoren en de gegevens daarvan aan de inspectie te zenden. In dat kader is met deze regeling nadrukkelijk aangesloten bij de eisen en systematiek van de verplichtingen van het bevoegd gezag. Daarmee wordt geborgd dat het bevoegd gezag met deelname aan de LVM kan voldoen aan haar wettelijke plichten en er geen gevolgen zijn voor het toezicht van de inspectie op deze plichten.

7. Financiële gevolgen

Deze regeling heeft geen gevolgen voor de Rijksbegroting. De middelen voor het tweejaarlijks uitvoeren van de Landelijke Veiligheidsmonitor zijn reeds doorlopend gedekt op de Rijksbegroting voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

8. Advies en consultatie

De regeling wordt voorgelegd ter internetconsultatie. Ook wordt de regeling voorgelegd ter advisering bij de Autoriteit Persoonsgegevens en het Adviescollege Toetsing Regeldruk.

9. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet borging gegevensverwerking funderend onderwijs in werking treedt.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 2

Dit artikel regelt dat indien een verwerker namens de Minister persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van de landelijke veiligheidsmonitor, deze verwerker de Minister op grond van artikel 28, derde lid, onderdeel f van de Algemene verordening gegevensbescherming ten minste bijstand verleent bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van artikel 32 tot en met 36 van de Verordening door uit eigen beweging en desgevraagd alle benodigde informatie aan te leveren voor de uitvoering van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA) en alle benodigde informatie aan te leveren over de te treffen dan wel getroffen technische en organisatorische maatregelen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen. Hieronder vallen in ieder geval certificeringen, het beveiligingsbeleid van de verwerker en concrete maatregelen die de verwerker treft om de beveiliging van (persoons)gegevens te waarborgen.

Artikel 3

Dit artikel regelt dat de Minister overleg voert met vertegenwoordigers van leerlingen, ouders van leerlingen, onderwijspersoneel en onderwijsinstellingen. Het doel van deze overleggen is om de goede uitvoering van de LVM te waarborgen. Overleggen worden gevoerd voorafgaand aan het vaststellen van de inhoud van de vragenlijsten van de LVM, de publicatie van de landelijke rapportage en over het bepalen van risico-mitigerende maatregelen voor de gegevensverwerkingen binnen de LVM. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 3.

¹⁰⁷ Zie uitgebreid §5 van de memorie van toelichting. *Kamerstukken II, 202526, 36 903, nr. 3*, p. 12.

¹⁰⁸ Zie §7 van de memorie van toelichting. *Kamerstukken II, 202526, 36 903, nr. 3*, p. 12.

Artikel 4

Dit artikel stelt regels over de afname van de landelijke veiligheidsmonitor. De LVM wordt in samenwerking met scholen zoveel mogelijk op school en digitaal afgenomen. Zie voor een uitgebreidere toelichting paragraaf 3.

Voor de kwaliteit en betrouwbaarheid van de LVM is het van belang dat de LVM onder een representatief deel van de leerlingen en het personeel wordt afgenomen. Paragraaf 3 van deze toelichting gaat in op de wijze waarop wordt gekomen tot een representatieve afname. Indien de LVM wordt afgenomen in samenwerking met een school, kan die school de uitkomsten van de LVM gebruiken voor de uitvoering van de leerlingmonitor. De regeling bepaalt voorts hoe de Minister de scholen in samenwerking waarmee de LVM wordt afgenomen ondersteunt. De Minister daartoe voor hulpmiddelen gericht de communicatie per doelgroep, waaronder een privacyverklaring, de borging van passende pedagogische ondersteuning voor leerlingen, vóór, tijdens en na de afname, en de borging van een veilige afnameomgeving (zowel klassikaal als buiten lesuren om). Voor de leerlingmonitor geldt bovendien dat het bevoegd gezag een representatief deel van de eigen leerlingen dient te monitoren.¹⁰⁹ Gelet hierop bepaalt deze regeling dat de Minister het bevoegd gezag hierbij ondersteunt. De Minister zal daartoe, in voorkomend geval, samenwerken met het onderzoeksbureau en de school.

Artikel 5

In dit artikel wordt een aantal inhoudelijke eisen gesteld aan de LVM, zodat enkel gegevens die noodzakelijk zijn voor het landelijk beeld worden verwerkt, de voorzienbaarheid van de LVM voor deelnemers wordt bevorderd de veiligheid van leerlingen en personeel wordt geborgd.

Om te voorkomen dat leerlingen en personeel (persoons)gegevens gevoelige of bijzondere persoonsgegevens invullen die geen onderwerp zijn van de LVM, bepaalt deze regeling dat de LVM uitsluitend gesloten vragen bevat. De veiligheid van leerlingen en personeel wordt onder meer gewaarborgd door de verplichting om de LVM aan te laten sluiten bij de ontwikkelingsfase, belevingswereld en ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Verder worden ten behoeve van de voorzienbaarheid van de LVM slechts onderwerpen binnen de aandachtsgebieden bevraagd en achtergrondkenmerken verwerkt voor zover deze zijn opgenomen in respectievelijk bijlage 1 en 2 bij de regeling. De noodzaak van het bevragen van onderwerpen binnen de aandachtsgebieden en het verwerken van achtergrondkenmerken is uitgebreid toegelicht in paragraaf 3.4-3.5.

De herleidbaarheid van gegevens tot individuele leerlingen en personeel wordt zoveel mogelijk beperkt door de gegevens te koppelen op niveau van vestigingscode en indien van toepassing het soort school of onderwijs.¹¹⁰ Het koppelen van gegevens op een lager aggregatieniveau is op grond van dit artikel niet mogelijk.

Artikel 6

Dit artikel geeft invulling aan het zevende lid, onderdeel c, van de respectievelijke bepalingen over de LVM in de wet. Het artikel bepaalt dat de landelijke rapportage op het gebied van de onderwerpen binnen de aandachtsgebieden opgenomen in bijlage 1 en de stelselgerelateerde achtergrondkenmerken opgenomen in bijlage 2 inzicht geeft in landelijke trends. Voor de trendverschillen wordt in aanvulling daarop ook inzage geboden in de groepsgerelateerde achtergrondkenmerken en trendverschillen. De rapportage bevat geen persoonsgegevens. Het is op grond van het tweede lid van dit artikel niet mogelijk om een uitsplitsing te maken naar andere achtergrondkenmerken dan die zijn opgenomen in bijlage 2, ook niet als die achtergrondkenmerken indirect uit de dataset kunnen worden afgeleid.

Artikel 7

Indien de landelijke veiligheidsmonitor in samenwerking met een school is afgenomen, stelt de Minister de schoolrapportage ter beschikking aan het bevoegd gezag van de desbetreffende school,

¹⁰⁹ Volgens artikelen 2.5, onderdeel b, van het Inrichtingsbesluit WPO, artikel 22, onderdeel b, van het Onderwijskundig besluit WEC en artikel 2.55, onderdeel b, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

¹¹⁰ Daaronder vallen de schoolsoorten bedoeld in artikel 2.1 van de WVO 2020, de basisschool en de speciale school voor basisonderwijs bedoeld in artikel 1 van de WPO, en de onderwijssoorten waaronder worden onderscheiden de clusters bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de WEC.

zodat deze kan worden gebruikt ten behoeve van diens verplichting de veiligheid van leerlingen te monitoren en beleid te voeren met betrekking tot de veiligheid. Daarbij wordt per aandachtsgebied en onderwerp inzicht gegeven in de geaggregeerde uitkomsten van leerlingen en personeel. Indien de uitkomsten van een onderwerp betrekking hebben op minder dan tien respondenten, wordt geen inzicht gegeven in de uitkomsten van dit onderwerp. De uitkomsten worden dan verstrekt op niveau van het aandachtsgebied. Daarnaast ontvangt de deelnemende school de gegevens die de school verplicht is aan de inspectie te sturen in het kader van de verplichting de veiligheid van leerlingen te monitoren. Bovendien bevat de schoolrapportage geen uitsplitsing per achtergrondkenmerk, behoudens vestiging en onderwijssoort als bedoeld in artikel 2.1 van de Wet voorgezet onderwijs 2020. Uitsplitsing op dat niveau is namelijk niet noodzakelijk voor het bevoegd gezag om te kunnen voldoen aan de verplichtingen ten aanzien van de leerlingmonitor en de verzending van gegevens over de leerlingmonitor aan de inspectie.

Artikel 8

De Minister hanteert bij het anonimiseren van de uitkomsten van de landelijke veiligheidsmonitor een gestandaardiseerde aggregatie- en rapportagemethodiek die de vergelijkbaarheid tussen de uitkomsten van opeenvolgende landelijke veiligheidsmonitors waarborgt. Omdat de herleidbare brondata na maximaal drie jaar verwijderd moeten worden, is het voor latere edities niet meer mogelijk om de datasets op individueel niveau met elkaar te vergelijken. Dat betekent dat de gegevens van verschillende edities op dezelfde wijze geaggregeerd dienen te worden om de vergelijkbaarheid te borgen.

Artikel 9

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet borging gegevensverwerking funderend onderwijs [(stb. 2026, PM)] in werking treedt.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Judith Zs.C.M. Tielen.